

LIE TU VA

LITHUANIAN DAILY

Korija 2 c.

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois.
By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Copy 2c.

Metai Sav. XXVI
Dien. II

CHICAGO ILL., PETNYČIA SAUSIO (January) 24 d. 1919m.

No. 20

Bolševikai bega iš Petrogrado.

Italai susikerta su Amerikonais

Spartakų visai mažai išrinkta Vokietijoje.

Tikisi Taiką padaryti iki Birželio.

Hindenburgas kariausiąs su Lenkais

BOLŠEVIKAI BĖGA IŠ PETROGRADO.

Londonas, sausio 24 dieną. Bolševikų kariūnė, anot žinios iš Helsingfors, pradėjo kraustytis iš Petrogrado. Le-on Trockis, bolševikų karės ministras, esą krausto savo ofisus į Nižnij Novgorod, net už Maskvos. Judėjimas prieš bolševikus esą auga.

Iš Kopenhago atėina kita žinia, sulgy kurios, Trockis paliepa Lenino draugui Zinovjevui, atiduoti Petrogradą be mušio, jeigu šiaurinė Rusijos kariūnė tą miestą užpultų.

Kiek šitos žinios yra teisingos, to dabar negalima pasakyti, kaip matome, jos yra privatinės žinios ir gimusios gal iš to, kad bolševikų kariūnė tapo smarkiai sumušta estonų ties Narvos miestu, kuris yra tik apie 75 angl. mylios nuo Petrogrado. Estai, sakoma, smarkiai bruka bolševikus atgal, indami daug bolševikų nelaisvėn ir užgriebdami daug ginklų ir amunicijos.

ITALAI NULEIDO S. V. VĖLIAVĄ.

Washington, D. C., sausio 23 d. Sulgy pranešimo Serbijos spaudos biuro italai nuleido Amerikos vėliavą, o jos vieton iškėlė savo. Tas atsitiko panašiai. Serbo-Croatų laivas Dinarą plaukiojo po Amerikos vėliavą. Laivas taipgi turėjo plaukiojimo leidimą, kurį išdavė komandotojas Amerikos laivyno Adria-tiko jūrėse.

Laivas Dinarą buvo sumtas per Italijos kariską spėkas sausio 16 d. Jalsoje ir nuleista Amerikos vėliava, o jos vieton iškelta Italijos vėliava.

PRANAŠAUJA PASIRAŠYMĄ PO TAIKOS SUTARTIMI.

Paryžius, sausio 23 d. Marcel Hutin, rašydamas laikraštyje Echo de Paris sako, pasirašymas ant taikos sutarties įvyks vėliausia pradžioje birželio mėnesio.

HINDERBURGAS GINA VOKIETIJOS RYTUS.

Londonas, sausio 23 d. Vokietijos štabas persikėlė į Kol-

berg, Pomerania, taip praneša bevielinis telegrafas iš Vokietijos. Taipgi pranešama, kad fieldmarsalas Hindenburgas apima vadovystę kariūnės, kuri gina Vokietijos rytus (t. y. prieš lenkus). Hindenburgas užreikšes, kad darys visą ofisus į Nižnij Novgorod, net už Maskvos. Judėjimas prieš bolševikus esą auga.

PASEKMĖS RINKIMŲ VOKIETIJOJE.

Basel, sausio 23 d. Pranešimai iš visų rinkimo distriktų parodo, kad busimame Vokietijos Steigiamame Susirinkime nei viena partija negalės kontroliuoti Steigiamąjį Susirinkimą, nes nei viena partija negavo tokio skaičiaus delegatų, kad galėtų pati viena nusverti reikalą pageidaujama jai linkmėn. Iš 421 atstovų vietų partijos turi atstovų sekančiai:

Socialistai didžiumiečiai (Eberto šalininkai), 164 vietos. Krikščionių partija (buvusie centriniai arba katalikai), 88. Demokratai, 77. Vokietų Nacionalistai, 34. Socialistai Mažumiečiai (Spartakai), 24. Vokietijos Žmonių partija, 23. Gvaltai, 4. Bavarijos valstiečiai, 4. Wuer-tembergo miesčionių partija, 2. Valstiečių ir darbininkų demokratiška lyga, 1. Viso 421.

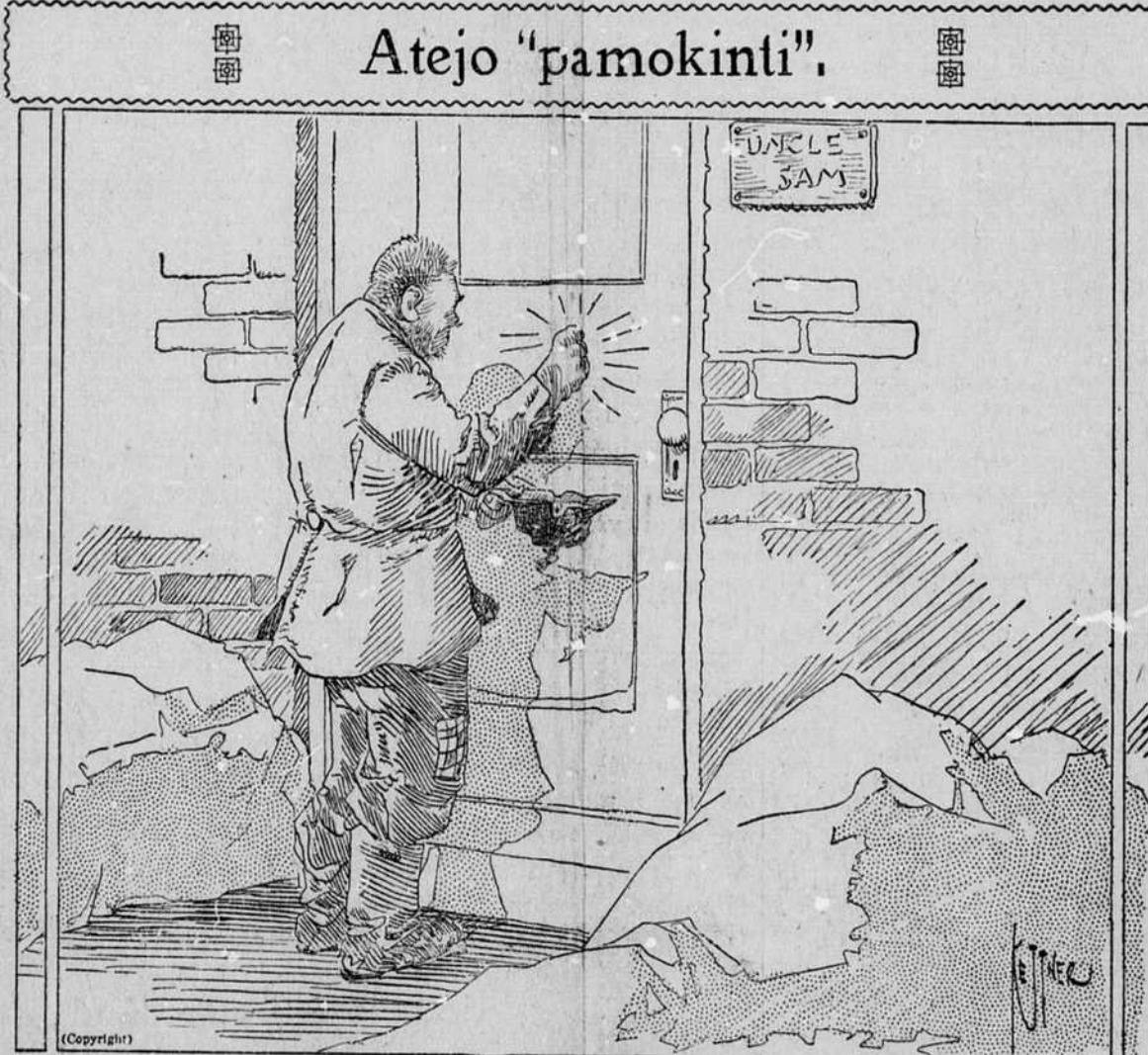
Taigi nei viena partija negalės kontroliuoti įstatymdavystės įstaiga.

Reikia dar pažymėti, kad vietos pasidalino kuene per pus tarp socialistų ir ne socialistų.

Vokietijos premieras Eberts su Scheidemann išvažiavo į Weimarą prirengti miesto teatrą Steigiamam Seimui, kuris susirinks tenai vasario 6d. Yra tikėta, kad ten bus sutvarkyta konstitucija, darbas kuris apims visą likusią dalį vasario mėnesio.

KARL RADEK VĖL BERLINE.

Paryžius, sausio 22 d. Anot vietinių laikraščių Karl Radek'as vėl sugrįžo Berlynan ir mėgna susitikti su Spartakų

Vokietys gyrėsi, pamokinsias tuos "blieoflius" amerikonus. Dabar, nusiėmęs kepurę, bel-džiasi pas Dėdę Samą maisto prašydamas.

Atejo "pamokinti".

vadais. Kuomet valdžios kareiviai paėmė viršų muštynėse Berline Radek'as išbėgo iš Berlino į Brunswicką viena iš Spartakų tvirtovių.

Kitos žinios iš Amsterdamo praneša, kad streikas elektrinių darbininkų Berlyne privėdė prie to, kad visi hoteliai, restauracijos ir teatrai turėjo mieste užsidaryti.

RUSAI PARYŽIUJE PRITARIA ALIJNTŲ SUMNYMUI.

Paryžius, sausio 22 d. Atstovai įvairių rusų valdžių dabar, kurie yra Paryžiuje susitiko šiadien su Sergiju Sazonovu, Omsko valdžios užrubežinių reikalų ministru, gvilidenti pasiūlyjimą Taikos Konferencijos; tai yra, pasiūlyti konisiją į Prince salą, susitikti su atstovais įvairių rusiškų elementų. Susirinkusieji taipjau nutarė prikalbėti savo draugus Rusijoje remt sumanytą konferenciją.

PORTUGALAI SAUDO Į SAVO UOSTĄ

Paryžius, sausio 23 d. Čia gautos žinios iš Portugalijos yra abelnai visokių rūšių. Pavyzdžiui: viena, iš Vigos sako, kad monarchistų veikimas dar pavojingiau plėtojasi; vienok, kita, iš Lisbono praneša, kad valdžiai pasiseka pasekmingai numalšinti sukilusius. Dar kitos žinios gauta Madride tvirtina, kad Portugalijos laivynas perėjo monarchistų pusėn Oportė ir saudo ant miesto.

KRIAUCIAI LAIMĖJO STREIKĄ.

New York, sausio 23 d. Po trijų mėnesių streiko kriaučiai laimėjo 44 valandų darbo savaitę. Tas paliečia į 55,000 kriaučių. Algos klausimas bus apspreistas abiejų pusų komisijs. Taip praneša kriaučių unijos viršininkai.

ESTONIEČIAI ARTINASI LINK PETROGRADO.

Londonas, sausio 23 d. Sulgy pranešimų gautų iš Helsingfors, estoniečiai po didelės pergalės ties Narva jau netoli nuo Petrogrado, vos 75 mylių atstu. Bežengiant pirmyn puola į jų rankas daug nelaisvių, amunicijos, maisto ir t.t. Yra abejotina, kad estoniečiai patįs pajiegs paimti miestą be pagelbos kitų.

Dikčiai išsigandę Trockis pasakė Zinovievui apleisti Petrogradą be pasipriešinimo, kuomet jį užpuls šiaurinių rusų spēkos. Kitos žinios iš kitų šaltinių sako, kad 60,000 darbininkų streikuoja mieste.

O šiaurinėje Rusijoje, pranešimas toliau sako, bolševikai tapo sumušti ir daugelis iš jų pasidavė nelaisvėn. Ne vien to, jau ir valstiečiai pradeda kilti įvairiose dalyse Rusijos prieš bolševikus. Aplink Petrogradą jie išardė geležinkelio tiltus.

FRANCUZŲ REIKALAUJA LYGIŲ TEISIŲ.

Paryžius, sausio 23 d. Francuzų Lyga dėl Išgavimo Teisių Moterims nusitė reikalavimą Francuzijos parlamentui, kad lygios teisės būtų duotos francuzėms moterims. Reikalavimas pridurė, kad teisė moterims balsuoti jau pripažinta alijantų bei kitų valdžių, ir duoda Angliją ir Suvienytas Valstijas kaip pavyzdį.

BOLŠEVIKAI PAĖMĖ ORENBURGĄ.

Londonas, sausio 23 d. Ateina žinios, kad Orenburgas jau paimtas bolševikų. Orenburgas yra sostinė valstijos, kuri buvo priešinga bolševikų režimui. Jei tas įvyko, tai nedidelis anglų kariūnėnės burs, kurs randasi Kaukaze, apeliokėje yra atkiristas nuo savo talkininkų.

KĄ RUSAI MANO APIE TALKININKŲ PLIANĄ.

Paryžius, sausio 23 d. Paryžių yra įvairių rusiškų partijų atstovai, kurie tikėjosi gausią dalyvauti Taikos Konferencijoje. Kuomet talkininkai nusprendė saukti visokių Rusijos dalių valdžių atstovus į Prince salą, tai vieni rusai išreiškė užsiganėdinimą, kiti ži ne.

Sergius Sazonov, buvusias prie caro Rusijos užrubežio reikalų ministeriu, sykiu su kitais rusų atstovais, išsireiškė, kad jis patars rusams pasiūlyti sulgy talkininkų noro.

Kunigaikštis Lvovas, buvusias pirmu premieru po caro nuvertimo, yra vienok visai kitokios nuomonės. Jis nepakakintas tuomi, kad talkininkai partatė juos visus ant vienos papėdės su bolševikais.

"Mes niekad nesitikėjome — pasakė Lvovas, — kad Konferencija pradėtų savo tai kos darbą nuo pripažinimo mūsų tironų. Bolševikai laimėjo savo didžiulią pergalę Paryžiuje. Konferencijos nusprendimas yra pavojus ne tik mums, bet visam pasauliui. Jis duoda naują impulsą anarchijai."

ARGENTINA PAGERBIA ROOSEVELTĄ.

Buenos Aires, sausio 21 d. Pagerbimui atminties Theodoro Roosevelt, buvusio Suv. Valstijų prezidento, Argentinos atstovų butas pertraukė savo posėdžius per dieną antdienį.

BUVUSIS KAIZERIS KAPOJA MALKAS.

Amerongen, sausio 22 d. Buvusias kaizeris kasdien praleidžia keletą valandų skal-dant ir kapojant malkas. Bet jis iš zamko neišeina; me-džius (raštus) jam pristato tarnai.

ŠVEDAI PYKSTA.

Stockholmas, sausio 23 d. Švedai pyksta už tai, kad jie nėra pakviesti Taikos Konferencijon. Švedų visuomenė jaučia, kad Paryžiaus konferencija yra ne tiek konferencija karės užbaigimui, kiek pastatymui pasaulio reikalų ant naujų pamatų ir kad todėl Švedija turėjo būti pakviesta.

Švedų neužsiganėdinimas apsireiškia organuose visų svarbesnių švediškių partijų.

Svenska Dagbladet laikraštis rašo, kad tautos senosios kultūros turi rasti įžaidimo kvapą tame fakte, kad tokios viešpatijės, kaip Panama, Honduras ir Haiti tapo pakviestos, o kitos daug žymesnės tapo apleistos.

Daugelis laikraščių reikalauja, kad ir neutrališkos šalys būtų pakviestos Taikos Konferencijon. Panašus reikalavimai, nors toli netaip stiprūs, apsireiškia ir daug bei norvegų laikraščiuose.

SAKO ANGLAI LĖKSIĄ AMERIKON.

Londonas, sausio 23 d. Pranešama, kad anglai mėginą pirmi gauti garbę už perlėkimą orlaiviu iš Europos Amerikon. Anot gandų, anglai jau esą net turi tokį milžinišką orlaivį, kuris yra, maždaug, panašus į Zeppeliną.

Anglai laike karės rūpesčiai studijavo didelių orlaivių klausimą, ypatingai voikiškus Zeppelinus, kurių keletą jie nušovė laike užpuolimų ant Londono. Po to jie padirbo orlaivį ne tik didesni, bet ir geresnį negu buvo gausi Zeppelinai.

AMERIKOS MISIJA VYKS BERLINĄ.

Paryžius, sausio 23 d. Neoficialė amerikoniška misija žada išvažiuoti Berlynan šią savaitę. Ji susidės iš apie 25 narių ir bus po vadovystę kapitono Walter R. Gherardi, kuris pirmiaus buvo Amerikos attache Berline.

Šita misija rinks informacijas ir prigelbės kitoms komisijoms, kurios prižiuri belaisvių grąžinimą ir detalių apie atidavimą vokškų laivų talkininkams. Viena iš svarbiausių jos užduočių bus suteikti žinių kaslink to, ar reikia ir kiek reikės maisto Vokietijos gyventojams.

DARBININKAI STREIKOJA LONDONE.

Londonas, sausio 23 d. Kadangi pakilo pasipriešinimas 47 valandų darbo savaitė, čia sustreikavo šiadien 350,000 darbininkų, dirbanti kasyklose inžinierystėje ir prie laivų statymo.

STREIKOS SILEZIJCJ.

Hague, sausio 23 d. Sep-tyni tukstančiai kasyklų darbininkų sustreikavo Silezijoje. Streikas grėsia visai šiaurinės Silezijos industrijai. Kitas streikas Berline sudemoralizavo miestą taip, kad joks susinešimas negali būti su juo.

FRANCUZAI NUSTOJO DAUGELIO LAIVŲ.

Paryžius, sausio 23 d. M. Buisson, pirklybinio francuzų laivyno komisijonierius, svarstydamas plianus laivyno atbu davojimui, pasakė, kad laike karės Francuzija nustojo beveik dviejų penkt dalių savo laivų.

FRANCUZAI PAŽYMI 208 AMERIKONUS.

Paryžius, sausio 23 dieną. Francuzų oficialis žurnalas padavė vardus 208 amerikoniškų karininkų, ypatingai pasižymėjusių laike karės Francuzijoje. Tarp jų yra paminėtas ir Leit. Quentin Roosevelt, su nus nesenai mirusio pulk. Roosevelto. Apie jį pasakyta sekančiai:

"Puikus lakunas ir skautas, turintis augščiausį laipsnį drąsos ir pasištventimo pareigai. Liepos 10 d. 1918 m., laike mušio su penkais prieš orlaiviais, jis nušovė vieną iš savo priešų. Jis garbingai krio laike mušio ore liepos 14 d. 1918 metų."

PASIŲ KOMISIJA LENKIJON.

Paryžius, sausio 23 d. Taikos Konferencija šiadien nuarė pasiūsti ekonomiską ir militariską komisijas Lenkijon sulgy rekomendacijos generolo Haller'o. Rekomendacija turi paramą maršalo Foch'o. Generolas Haller'is, lenkiškos kariūnės Francuzijoje valas, išreiškė nuomonę, kad genero gali atsirasti kuomet talkininkai pagelbės lenkams nusistūti didelę lenkišką armiją kovoti prieš bolševikus.

Žinios iš Vokietijos, pranešamos apie vokiečių veikimą rytinėje Prusijoje, neramumą duoda talkininkams čionai, to dėl yra viltis, kad talkininkų misija Lenkijoje daug nuveiks linkni užvedimo geresnės tetai tvarkos.

Vienok, kadangi bolševizmas jau išsiplatino ir Lenkijoje, lenkiškas klausimas ir suristas bendriaus su Rusijos klausimu.

NELEIDŽIA SOCIALISTŲ.

New York, N. Y. Ateinančių mėnesį Šveicarijij turi atsiubti tarptautiskas socialistų suvažiavimas. Į jį rengėsi ir rįs atstovai nuo Suv. Valstijų socialistų. Anot pranešimo socialistų kongresmano Meyer Londono, valdžia atsakė tiems išduoti pasportus. Priežastis pasportų neišdavimo ne paaiškinta.

ORAS.

Chicagoje ir apeliokėje: Pėtnyčioj ir subatoj: Daugiau debesiuta. Pėtnyčioj kiek šilčiau; smarkėjant pietvakarių vėjui.

Saulėtekis 7:10.

Saulėleidis 4:55.

Mėnulis nusileis 10:43 ryte.

Žinios iš Lietuvos.

Nuo Redakcijos, Šitos žinios, tilpusios Lietuvoj einančiuose laikraščiuose, pranešimas iš pereinamos vasaros laikų.

KARTENA, Kretingos ap. Jo ekselencija Žemaičių vyskupas Pranciškus Karevičius, iškylindamas savo vyskupiją, liepos 25 d., 90 raitų vaikų, gražiai apsitačiusių, su vainikais ir lietuviškai-tautiskomis vėliavėlėmis rankose, lydziamas, tiekės atvažiuoti į Kartena; didžios žmonių minios jau nuo pusdienio laukė ir gražiai iškilmingai jį priėmė. Nulėtas bažnyčion. isklaušė ten klebono apyskaitos apie parapijos stovį; po to užlipo ant sakyklos ir pasakė gražų ir įspūdingą pamokslą. Po tam suteikė Sutvirtinimo Sakramentą per 3 dienas, t. y. liepos 25, 26 ir 27 daugiau, kaip keturiems tūkstančiams žmonių. Pagaliaus, atsisveikindamas su karteniškiais, dar pasakė la bai gražią ir įtekingą pr kalbą, kurioje patarė karteniškiais ieisiteigti sau arti bažnyčios namus, kur būtų saie susirinkimams, kurioje suaugę ir jaunimas, šventadieniais susirinkę, galėtų paskaityti. pamokslą, užausti ir aplamai dorai pasilinksinti ir suteikti kunui bei dvasiai pajėgų, kad būtų lengviau sunkus sąvairės darbai ir vargų našta nešiti. Vakare 6 valandą, raitų būrelio lydziamas, vainikais išpuoštomis gatvėmis išvyko Kretingon, palikęs karteniškiose didelį ir gili įspūdį, kuris neišdils per ilgus-ilgus metus.

ZASLIAI, Kėšedorių ap. Žaslių parapija susilaukė naujo kamendoriaus naujai išvesto kun. Juozo Labuko, kuris iš pirmos dienos pradėjo žmones raginti prie darbo, susipratimo, knygų ir laikraščių skaitymo, o ypač prie draugijų. Nors neseniai jis pas mus atvažiuavo, bet gi jau nemaža laikraščių praplatino, ypač "Pavasari", ir jau suvėrė draugiją.

NEMUNAITIS. Per šv. Panelės gimimo šventę bažnyčioje, ačiu gerb. klebono kun. Baltuškos veiklumui, surinkta virš 700 markių, grįžusiųjų iš Rusijos ir reikalaujančių pašelpo mūsų tautiečių naušaidai.

Apskritai, nemunaitiečiai la bai geri žmonės, atjaucia savo brolių lietuvių skurdą ir per tai visur, kur tik reikalinga pagalba, vis ranką ištiesia. Antai iš Vilniaus lietuvių komitetas neturėdamas lėšų, atsiuntė čionai 12 vaikų iš prieglaudos, ir vos spėjo klebonas iš sakyklos pranešti žmonėms, paprašyti, kad prieglaustų,—tą dieną visus išvėžė globoti.

Ir dar daug žmonių ėjo reikalaujami vaikų. Matyt, kad atjaucia žmonės kity vargus ir matydami, kaip vargsta tie mažyčiai vaikeliai, palikę tėvelius Rusijoje, arba visai jų netekę, prieglaudžia, sušelpia ir ketina žiemą net leisti mokyklosna.

Jeigu mūsų kiekvienoje parapijoje taip atsišauktų, taip atjaustų kiti kitam, tai tikrai nebebutų pas mus vargstančių, be duonos karnio badujančių...

Tebunie Nemunaitio parapijonių pasielgimas pavyzdys kitoms parapijoms, kitiems mūsų piliečiams.

ROGIŠKIS. Rugsėjo mėn. 16 d. rytmetį čia suplevėsavo Lietuvos vėliava, lyg pranešdama musiskiams kažką nepaprasto. Toji vėliava, apreiškė lietuvių gimnazijos iku rimą. Tą dieną po ilgų ir sunkių svyravimų, leista buvo Rogiškyje atidaryti "Saulės" skyriui mišriąją gimnaziją. Ta proga, susirinkus vaikams ir mokytojams paskirtoje valandoje atlaikytos buvo iškilmingos pamaldos. Per pamaldas vietos klebonas pasakė gražų pamokslą. Pamaldoms pasibaigus visi mokiniai, su gimnazijos personalu ir kai kuriais vietiniais inteligentais, atvyko į paskirtąją gimnaziją runą, kur juos sutiko bursy žmonių ir šiaip pakviestųjų svečių. Pašventinus mokyklą, pasakyta prakilnių prakalbų, padainuota Lietuvos himnas ir keletas tautiškų dainų.

MARIJAMPOLĖ. Mokslas metams "Žiburio" gimnazijoje prasidėjus, į Marijampolę suplaukė daug moksleivių. Dauguma iš jų, neturėdami lėšų pragyventi, įstojo į tam tikslui įsteigtus bendrabučius. Šie bendrabučiai vargais negalėis buvo suorganizuoti. Prieštata traktas. Taip gi ir moksleivių padėjimas sunkus. Tenka vien kruopomis ir duona misti. Jau iš senai buvo rupinamasi, kad šiemis bedaliams parinkus kai muose šiek-tiek produktų. Gavus leidimą, bus pradėta rinkti produktai. Duosnus ukininkai, žinoma, negailės šių bedalių sušelpi. Tuo budu gal

šiek-tiek pagerės padėjimas ir moksleiviams neberekės bado kęsti.

MARIJAMPOLĖ. Nuo spalio 7 dienos Marijampolės gimnazijos salė kasdien, išskyrus šventadienius, pradedant nuo 6 iki 9 vak. vėl pradedta veikti liudies švietimo kursai. Bus išdėstomi šie dalykai: lietuvių kalba, skaičiavimas, vokiečių kalba, istorija, geografija, pigimties mokslai. Be to, atskirai bus rankdarbio kursai, skiriami Darbininkų-Kriščiūnų Draugijos nariams.

Visi dalykai bus išdėstomi prisitaikant prie klausytojų. Nemokantieji skaityti ir rašyti bus taip pat mokomi. Tikimasi, kad žmonės pasinaudos proga apšviesti ir gausiai lankys kursus. Nei vienam, kas tik gali, nereikėtų praleisti tos progos!

Tiems, kurie šioiomis dienomis negalės lankyti kursų, steigiami yra šventadieniais nuo 9-11 val. rytą kursai. Šie galutinai dar nesutvarkyti.

NEMAKŠČIAI. Skaudri lėš apskr. Jau dveji metai, kaip gyvuoją pradedamoji liudies mokykla. Žiemą ją lanko 60 mokinių. Žmonės mielai klaus savo vaikus į mokyklą ir patys ima 92 egz. laikraščių. Jais uoliai platina varg. J. Sparas. Ateina: "Liet. Aido" 30 egz., "Vienybės" 11, "T. Šargo" 14, "Pavasario" 21, "D. Balso" 16. Tai labai gražus darbas vargonininkams, taip arti žmonių esantiems.

ALYTUS. Alytaus apskrityje yra labai skaitlingos ir labai įsigalėjusios plėšikų gaujos; pasitaiko tokių, kurios

turi virš 40-50 apsiginklavusių žmonių. Jie kur atsilanko pas kurį ukininką, tai nieko nepalieka, ir įgraso tylėti. Jei gu, sako, kam pranešite, tai sudeginsime ir jus papjausime.

Kokių priemonių imtis?

ALOVE. Alytaus apskr. Viename kaime susirgo kruvinąja visa šeimyna. Už kelių dienų toji grintelė neteko savo šeimyninko ir kelių paugusių vaikų. Kiti taip pat serga gana sunkiai ir vargiai beįs. Baisi liga! Reikia jos didžiai saugotis, ypač kur jau ji atsiranda. Labai blogai žmonės daro, kad mirusį tąją ligą numirėlį ilgai nelaidojo, o kas blogiausia, kad laidojant grabą atidaro.

ŠVENČIONIŠ. Gražu matyti, kad iš mūsų parapijos tiek daug inteligentijos—mokytojų pastaruoju laiku išėjo. Kam gi mes turime but dėkingi už tokį pasidarbavimą? O tai mūsų buvusiam giliai gerbiamam kun. komendoriui Benediktui Verbickui, kuris, nors didžiai varžomas, vis dėl to labai čia pasidarbavo steigdamas kursų ir mokyklas bei platindamas knygas ir laikraščius.

KREKENAVA, Panevėžio apskr. "Liet. Aidas" praneša, kad čia susikūręs nuolatinis lietuvių teatras. Greitu laiku sumetus apie 10,000 mr. pastatytas tam tikras ruimas, kuriame telpa apie 500 žm.; įtaisyta scena su kambariais artistams taisyti, suolai amfiteatro budu. Jau ir vaidiną. žmonių renkasi ir taip daug, kad jau po antro "Geno vaitės" vaidinimo gautas iš lietuvių pelnas padengs teatro statymo išlaidas.

IŠ UKMERGĖS APIE LINKĖS. Ukmergės apskrityje vokiečių valdžia leido įsteigti lietuvių katalikų jaunimo draugiją "Pavasaris." Susibūrus nepatogioms aplinkybėms, draugijos įsteigėjai priversti buvo aprinkti laikinuoju draugijos centru Sėta. Centras turi teisę steigti savo skyrius visame Ukmergės apskrityje. Dabar laikinoji dristės valdyba pranešė apie tai Ukmergės apskrificio klebonams. Labai būtų geistina, kad kuogreičiausia atsidarytų visame apskrityje "Pavasario" skyrių, tasyk Ukmergėje bus sukvietas visuotinas skyrių atstovų susirinkimas, kame bus aprinktas patogesnis nuolatinis draugijos centras ir bus išrinkta nauja valdyba. Norint kame nors atidaryti skyrių reikia tikrai pranešti apie tai laikinajai centralinei draugijos valdybai, kurios pirmninkas yra Sėtos klebonas kun. J. Tilvytis, ir tuojau bus išsiųstas 1 egz. įstatų ir kiti reikalingi skyriaus atidarymui raštai. Tuo tarpu atidaryti skyriai: Sėtoje, Pagirye, Vaidokliuose. Greitu laiku bus atidaryti Deltuvoje, Siesikuo-se, Janavoje, Kavarske, Kurkliuose, Pabaiske, Vaitkuskyje, Lydaukiuose ir kitur.

(Iš Dr.)

Apgarsinimai.

BARGENAS

\$200 Phonograph su rekordais ir deimanto adata, parduosiu už \$55. Taipgi puikų Player Piano, vėliausios mados. Seklyčios setų valgomojo ir miegamojo kambarių setus, divonus, paveikslus, parduosiu už bile teisingą pasiulymą. Nepraleiskite šio bargo. Rezidencija
1922 So. Kedzie Ave. Chicago

NUO TŲ SĖRŲ, KURIOS JUS PIRKOTE.

Pirkite sėrus Buck Run Oil ant Refining Co. ir gaukite tos kompanijos pelną, kuri išmoka Buck Run Oil and Refining Co., yra operuojanti bile kokią pagaminančią aliejų kompaniją, kuri išmoka 35 procentus išmoka kas tris mėneses. Dabar sėrai parduodami po \$2.00 už sėrą, ir pakils iki \$2.50 už sėrą į trumpą laiką.

Siuskite savo užsakymus šiandien

J. BIRSHTON.

Care of Chas. A. Wood and Co.
110 So. Dearborn St. Chicago, Ill.
Laiškus galite rašyti ir lietuviškai

EXTRA STORAGE PAR-DAVIMAS

rakandų ir Victorolų. Už \$50 nu-pirksi didelę Cabinet Victrola su puikia pastata, taipgi \$12 vertės rekordų mokėjusių \$200. Mes turime keletą \$150 tikros skuros seklyčios setų, kaip nauji, bus parduota už geriausią pasiulymą. Atiūnčiama uždyka. Liberty Bondai bus priimti už m'kestį. Atsišaukite tuojau. Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 9 vakare. Nedėliomis iki 4 valandai.

WESTERN STORAGE

2810 Harrison St. Chicago

Pradėk Naujus Metus su tobulu akių re-gėjimu, taip, kad nieko neregistumė per v- ses metus, kas tau gali būti naudinga. Gerai pritaikinti akiniai prailgina akių ir galvos skaudėjimus, trumparegystę arba toli-regystę prailgina, pasitarkite su manim, prieš einant kur kitur. Egzaminacija DYZAI.

JOHN SMETANA AKIŲ SPECIALISTAS

1801 S. Ashland Ave., Chicago
Kampus 1805 Galvė.
3000 lubos, virš Platto aptiekos. Tėmykite i mano parą
Valn. los: nuo 9 val. rytą iki 8 val. vak.
Nedėl. i: nuo 9 val. rytą iki 12 val. diena.

"Lietuvos" Kalendorius

Ši metų dienraštis "Lietuva" išleidžia Sieninį Kalendorių, kuris, kaip ir pirmiausia buvo, yra pritaikytas kasdieniniam gyvenimui. Apart paprastų mėnesinių dienų šis kalendorius pažymi Amerikoniskias šventes, paduoda Lietuvos svarbias istoriskas datas ir katalikiškas šventes.

Kas užsirašys dienrastį "Lietuva" nemažiaus, kaip ant 3 mėnesių ir jau pirmiau užsirašiusiems, prisiųsimė šitą kalendorių Dykai.

Del brangumo popierio ir paties darbo, šių kalendorių spausdinsime apribuotą skaitlių, todėl jų ant ilgo neuztaksime. Užsirašykite "LIETUVA",

Užsisakykami "Lietuvą", adresuokite taip:

"LIETUVA"

3253 S. Morgan St.,

CHICAGO, ILL.

Sitą kuponą išpildyk, nukirpk ir drauge su Money Orderiu, čekiu, arba pinigais prisiųsk mums.

Dienraščio "LIETUVA"

KAINOS

CHICAGOJE Metams \$6.00
" Pusei metų 3.50

In Kitus Suv. Valstijų Miestus

Metams - - \$5.00
Pusei metų - - 3.00

In Kanadą Metams 7.00

In Kitas Šalis Metams 8.00

"LIETUVA" 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

GERBIAMIEJI:—

Siunčiu Tamistoms \$. . . ir prašau siuntinėti

dienraštį "Lietuvą" per . . . met.

(ant kiek laiko)

Mano adresas:

Vardas Pravarde

Stubos numeris Gatvė

(arba box)

Miestas Valstija

VISKĄ RASYKITE AIŠKIAI.

Žinios Apie Pilietybę.

(Tęsa)

Ko reikalaujama nuo kandidato į piličius.

Ga nūi paskutiniųjų pilietybės Popierių reikia šitų dalykų:

1. Reikia būti išgyvenusiam Suvenytose Valstijose ištisus penkis paskutinius metus.

2. Reikia būti išgyvenusiam toj valstijoje, kurioj imiesi popierias, ne mažiau kaip vienus metus prieš einimą popierių; taipgi reikia būti gero padaraus būdo ir sutikti su Amerikos Konstitucijos pamatais.

3. Reikia turėti norą patapti Suvenytųjų Valstijų piličiu ir nuolat čia gyventi ir atsidėti prigulnibės prie kokio nors svetimo viešpačio, valstijos, ar karalystės, kuriai iki šiolei priklausai.

4. Reikia nebūti anarchistu.

5. Reikia nebūti bigamistu (daugpačiu).

6. Neturi būti buvęs pirmiaus atstatytu nuo pilietybės, o jeigu buvai, tai atstatymo priežasties dabar jau turi nebebuti.

7. Reikia mokėti kalbėti angliskai.

8. Reikia žinoti Suvenytųjų Valstijų valdžios ir Konstitucijos pamatus.

Pastaba.

Padavus aplikaciją, prašant

Paskutinių—Antrųjų—Popierių, reikia ją laukti devyniasdešimt (90) dienų.

Daug žmonių, nežinodami šito, įpūla į nusiminimą. Kiti žmonės nori dalyvauti prezidento rinkimuose, ar kituose konkursuose, bet paduoda aplikacijas pervėlę, kad gavus popierias, laiką. Jokių popierių nėra išduodama už trisdešimt (30) dienų prieš by kokius rinkimus.

Kad išvengtum, to visko ir galėtum gauti pilietybės teises ir privilegijas kuoaiškiausia, išpildyk šituos tris dalykus:

I. Išsiimk savo "pirmąsias popierias" tuojaus, kaip tik atvažiuoji į šitą šalį;

II. Prašyk savo paskutinių popierių tuojaus, kaip tik esi išgyvenęs šioj šalyj penkių metus;

III. Pradėk mokintis angliskai tuojaus, kaip tik gali, atvažiuojes šion šalin. Angliškai yra mokinama daugelyje Publikose Mokyklose vakarais;

IV. Išmok viską, ką gali, apie pilietybės pareigas ir Amerikos valdžios principus.

Kaipo naturalizuotas pilietis, tu turi visas tas pačias teises ir pareigas, kaip ir čia gimę piličiai, išskyrus tą, kad tu negali patapti nei Prezidentu, nei Vice-Prezidentu Suvenytųjų Valstijų.

Teisės piličių yra sekančios:

1. Jis turi teisę dalyvauti nominacijose kandidatų į valstijos ir miesto ofisus, tokiuos kaip Gubernatoriaus, miesto Majoro, Aldermano ir tt.

2. Jis turi teisę balsuoti rinkimuose už nominuotus kandidatus.

3. Jis turi teisę tapti kandidatu į by kolj ofisą, išskyrus Prezidento ir Vice-Prezidento ofisus.

4. Jis turi teisę būti po apsauga Suvenytųjų Valstijų valdžios, budamas svetimose šalyse.

5. Jis turi teisę gauti valdžios žemes, kurį yra duodama tik piličiams, ir pastoti į valdžios vietas.

Naturalizuotas pilietis neprivalo sukli sau galvos klausimui, ar jis gali be baimės ir kliūčių atkankyti savo buvusią tėvynę. Naturalizuotas pilietis kiekvienoj šalyj yra taip pat apsaugotas, kaip ir kiekvienas kitas Amerikos pilietis. Būdavo, tiesa, atsitikimų, kada svetimos valdžios darydavo kliūčių naturalizuotiems piličiams. Bet tokie atsitikimai retai esti, ir kogną sykį piličiai gali kreiptis prie Amerikos konsulo, prašydami

pagelbos.

Tik šios šalies piličiai gali būti sandomi į darbą Amerikos valdžios, valstijos ar miesto. Tokiu būdu, tapdamas Amerikos piličiu, gauni daug naudos, ir todėl turi kuogreičiausia juo tapti.

Balsavimas.

Kada gausi teisę balsuoti, turėsi išmokti, kaip reikia balsuoti su išmone. Pirmiausia, skaityk laikraščiuose apie kanidatus. Reikia skaityti pirmiausia žinias, negu redakcijos straipsnius. Bet skaityk ir tą ir kitą, jeigu turi laiko. Skaityk daugiau kaip vieną laikraštį. Išsidiirbk savo nuomonę, tad žinoti faktus. Dėl tos priežasties skaityk, įsiskodamas faktų, o ne kitų žmonių nuomonių. Buk neprigulnmin. Gal sakysi, kad tai yra sunku? Taip, tai yra sunku. Bet buvo dar sunkiau atiduoti gyvastį už šalies labą, o tą kaip tik padare daug prakilnių amerikiečių.

Rinkimų dienoj nepasiduk pokieno nors kito intekme. Eik į būdėlę, ir pažymėk kandidatus, kokie tavo nuomone to užsielpno. Jeigu balsuoji už visą partijos tikieta, pastatyk kryžiuok partijos ratelyje. Jeigu randi tik vieną kandidatą kitoj partijoje, už kurį norėtum paduoti balsą, tai pastatyk kryžiuok savo partijos ratelyje ir kitą kryžiuok kietelėje to žmogaus iš kitos partijos, už kurį nori paduoti balsą. Pavyzdžiui, leis kime, kad tu nori balsuoti už visus kandidatus ant demokratiško tiketo, bet norėtum paduoti balsą už republikonų kandidatą į Pavieto Prokuratorius; tasyk tū padėk kryžiuok ratelyje, kurs yra ant žodžio "Democratic," o kitą kryžiuok kietelėje ties republikonų kandidatą į Valstijos Prokuratorius.

(Bus daugiau)

Juokeliai.

KAIP TOLI ŽVAIGŽDĖS.

— Draugas vis važinėji su teatrais, cirkais, tai daug ko gerio esi girdėjęs; taigi pasakyk, gerbiamašai, kaip toli yra žvaigždės?

— Kalusimas, kokia žvaigždė žvaigždė kokio menko teatruko galima pasiekti ir su penkine. Bet pasiekti musų cirko žvaigždę brolau nei nemanyk: ji per toli nuo mus griešny.

— Vėliau draugystės susirinkime nutarta, kad draugystė patins tautiškai-demokratiškas pažiūras, reiškia panašiai elgsis, kaip kad Sandaros principuose nurodyta. Toliau nutarta, kad jei draugystė kartais pairty, tai likusis turtas turi but perduotas ALTS, platinimui tautinai-demokratinėi idėjų. Savo jaunus dienas draugystė papuošė auka dėl kovos už Lietuvos laisvę, aukaudama į L. N. F. \$25.00. Partatina lietuviams dėtis prie šios prakilnios draugijos.

Sausio 18 d. draugystė turėjo kaukių balių. Poni T. Veliniškienė buvo pasipuošusi Lietuvos Valstybine vėliava. Tai gražus pavyzdys kaukių mylėtojams. Ji už tokį prakilnį pasipuošimą gavo dovaną—auksinę spilką \$7.00 vertės. Pažymėtina kita lietuvi, kuri figuravo kaip "Rochesterio cicilikas." Gana keista pašaipa.

Paukštelis.

IŠ EAST ST. LOUIS, ILL.

Sausio 5-tą 1919, SLA. 88 kp. po pietų laikė savo metinį susirinkimą. Raštininkui perskaičius prookolą iš r. d. Gruodžio 1918, pasirodė, kad gautasai atsisaukimas iš centro S. L. A.:

Iš Lietuvių Gyvenimo Amerikoje.

IŠ ROCHESTER, N. Y.

Gerbiamas Sandaros principus.

Čia 1918 metais susitvėre nauja "Lietuvos Sunų ir Dukterų" draugija. Joje priklauso vis rimti, daugiau žiurinti į gyvenimą, žmonės. Jie išdamiesi į naują draugystę ir norėjo pabriežti, jog jie nori gyvuoti ir organizuotis ne vien tik aprupinimui savo kasdieninių ir žiūlaikinių reikalų, bet nori taipgi kiek prisidėti, šį tą tarti, šį tą pagerinti ir plačiamjame visuomenės gyvenime.

Pajudinus klausimą, kas yra musų viešame gyvenime, mūsų politikoje remtino, gero (ar bent kiek geresnio), daug galvota daug kalbėtasi. Taipgi gvilidentu senų organizacijų užbriežti tikslai. Pas visas rasta daug gero, bet rasta šis tas ir netinkamo. Rasta ir tokių dalykų, kurie, draugijos nuomone, yra net kenkianti kultūriniam lietuvių judėjimui.

Pagaliaus imtasi gvilidenti ALTS. principus. Čia rasta irgi gero, bet keista, kad juose negalima buvo nieko surasti, ką galėtume papeikti. Sulyg tu Sandaros principu gali but katalikas, kalvinas, liuteronas, socialistas, žydas, ar tu daug melšesi ar mažai—tai vis tiek, tik buk doras geras žmogus ir rėves niekas nepersekios. Tik ten sakoma, kad ponus reikia kiek prilaikyti, kad perdaug nekrautų turtų ir nesukriautų žmonių. Tas mums praščiokėliams irgi patiko.

Vėliau draugystės susirinkime nutarta, kad draugystė patins tautiškai-demokratiškas pažiūras, reiškia panašiai elgsis, kaip kad Sandaros principuose nurodyta. Toliau nutarta, kad jei draugystė kartais pairty, tai likusis turtas turi but perduotas ALTS, platinimui tautinai-demokratinėi idėjų. Savo jaunus dienas draugystė papuošė auka dėl kovos už Lietuvos laisvę, aukaudama į L. N. F. \$25.00. Partatina lietuviams dėtis prie šios prakilnios draugijos.

Sausio 18 d. draugystė turėjo kaukių balių. Poni T. Veliniškienė buvo pasipuošusi Lietuvos Valstybine vėliava. Tai gražus pavyzdys kaukių mylėtojams. Ji už tokį prakilnį pasipuošimą gavo dovaną—auksinę spilką \$7.00 vertės. Pažymėtina kita lietuvi, kuri figuravo kaip "Rochesterio cicilikas." Gana keista pašaipa.

— Vėliau draugystės susirinkime nutarta, kad draugystė patins tautiškai-demokratiškas pažiūras, reiškia panašiai elgsis, kaip kad Sandaros principuose nurodyta. Toliau nutarta, kad jei draugystė kartais pairty, tai likusis turtas turi but perduotas ALTS, platinimui tautinai-demokratinėi idėjų. Savo jaunus dienas draugystė papuošė auka dėl kovos už Lietuvos laisvę, aukaudama į L. N. F. \$25.00. Partatina lietuviams dėtis prie šios prakilnios draugijos.

Sausio 18 d. draugystė turėjo kaukių balių. Poni T. Veliniškienė buvo pasipuošusi Lietuvos Valstybine vėliava. Tai gražus pavyzdys kaukių mylėtojams. Ji už tokį prakilnį pasipuošimą gavo dovaną—auksinę spilką \$7.00 vertės. Pažymėtina kita lietuvi, kuri figuravo kaip "Rochesterio cicilikas." Gana keista pašaipa.

Sausio 18 d. draugystė turėjo kaukių balių. Poni T. Veliniškienė buvo pasipuošusi Lietuvos Valstybine vėliava. Tai gražus pavyzdys kaukių mylėtojams. Ji už tokį prakilnį pasipuošimą gavo dovaną—auksinę spilką \$7.00 vertės. Pažymėtina kita lietuvi, kuri figuravo kaip "Rochesterio cicilikas." Gana keista pašaipa.

Sausio 18 d. draugystė turėjo kaukių balių. Poni T. Veliniškienė buvo pasipuošusi Lietuvos Valstybine vėliava. Tai gražus pavyzdys kaukių mylėtojams. Ji už tokį prakilnį pasipuošimą gavo dovaną—auksinę spilką \$7.00 vertės. Pažymėtina kita lietuvi, kuri figuravo kaip "Rochesterio cicilikas." Gana keista pašaipa.

Sausio 18 d. draugystė turėjo kaukių balių. Poni T. Veliniškienė buvo pasipuošusi Lietuvos Valstybine vėliava. Tai gražus pavyzdys kaukių mylėtojams. Ji už tokį prakilnį pasipuošimą gavo dovaną—auksinę spilką \$7.00 vertės. Pažymėtina kita lietuvi, kuri figuravo kaip "Rochesterio cicilikas." Gana keista pašaipa.

Sausio 18 d. draugystė turėjo kaukių balių. Poni T. Veliniškienė buvo pasipuošusi Lietuvos Valstybine vėliava. Tai gražus pavyzdys kaukių mylėtojams. Ji už tokį prakilnį pasipuošimą gavo dovaną—auksinę spilką \$7.00 vertės. Pažymėtina kita lietuvi, kuri figuravo kaip "Rochesterio cicilikas." Gana keista pašaipa.

Sausio 18 d. draugystė turėjo kaukių balių. Poni T. Veliniškienė buvo pasipuošusi Lietuvos Valstybine vėliava. Tai gražus pavyzdys kaukių mylėtojams. Ji už tokį prakilnį pasipuošimą gavo dovaną—auksinę spilką \$7.00 vertės. Pažymėtina kita lietuvi, kuri figuravo kaip "Rochesterio cicilikas." Gana keista pašaipa.

Sausio 18 d. draugystė turėjo kaukių balių. Poni T. Veliniškienė buvo pasipuošusi Lietuvos Valstybine vėliava. Tai gražus pavyzdys kaukių mylėtojams. Ji už tokį prakilnį pasipuošimą gavo dovaną—auksinę spilką \$7.00 vertės. Pažymėtina kita lietuvi, kuri figuravo kaip "Rochesterio cicilikas." Gana keista pašaipa.

Sausio 18 d. draugystė turėjo kaukių balių. Poni T. Veliniškienė buvo pasipuošusi Lietuvos Valstybine vėliava. Tai gražus pavyzdys kaukių mylėtojams. Ji už tokį prakilnį pasipuošimą gavo dovaną—auksinę spilką \$7.00 vertės. Pažymėtina kita lietuvi, kuri figuravo kaip "Rochesterio cicilikas." Gana keista pašaipa.

IŠ ROCHESTER, N. Y.

Gerbiamas Sandaros principus.

Čia 1918 metais susitvėre nauja "Lietuvos Sunų ir Dukterų" draugija. Joje priklauso vis rimti, daugiau žiurinti į gyvenimą, žmonės. Jie išdamiesi į naują draugystę ir norėjo pabriežti, jog jie nori gyvuoti ir organizuotis ne vien tik aprupinimui savo kasdieninių ir žiūlaikinių reikalų, bet nori taipgi kiek prisidėti, šį tą tarti, šį tą pagerinti ir plačiamjame visuomenės gyvenime.

Pajudinus klausimą, kas yra musų viešame gyvenime, mūsų politikoje remtino, gero (ar bent kiek geresnio), daug galvota daug kalbėtasi. Taipgi gvilidentu senų organizacijų užbriežti tikslai. Pas visas rasta daug gero, bet rasta šis tas ir netinkamo. Rasta ir tokių dalykų, kurie, draugijos nuomone, yra net kenkianti kultūriniam lietuvių judėjimui.

Pagaliaus imtasi gvilidenti ALTS. principus. Čia rasta irgi gero, bet keista, kad juose negalima buvo nieko surasti, ką galėtume papeikti. Sulyg tu Sandaros principu gali but katalikas, kalvinas, liuteronas, socialistas, žydas, ar tu daug melšesi ar mažai—tai vis tiek, tik buk doras geras žmogus ir rėves niekas nepersekios. Tik ten sakoma, kad ponus reikia kiek prilaikyti, kad perdaug nekrautų turtų ir nesukriautų žmonių. Tas mums praščiokėliams irgi patiko.

Vėliau draugystės susirinkime nutarta, kad draugystė patins tautiškai-demokratiškas pažiūras, reiškia panašiai elgsis, kaip kad Sandaros principuose nurodyta. Toliau nutarta, kad jei draugystė kartais pairty, tai likusis turtas turi but perduotas ALTS, platinimui tautinai-demokratinėi idėjų. Savo jaunus dienas draugystė papuošė auka dėl kovos už Lietuvos laisvę, aukaudama į L. N. F. \$25.00. Partatina lietuviams dėtis prie šios prakilnios draugijos.

Sausio 18 d. draugystė turėjo kaukių balių. Poni T. Veliniškienė buvo pasipuošusi Lietuvos Valstybine vėliava. Tai gražus pavyzdys kaukių mylėtojams. Ji už tokį prakilnį pasipuošimą gavo dovaną—auksinę spilką \$7.00 vertės. Pažymėtina kita lietuvi, kuri figuravo kaip "Rochesterio cicilikas." Gana keista pašaipa.

Sausio 18 d. draugystė turėjo kaukių balių. Poni T. Veliniškienė buvo pasipuošusi Lietuvos Valstybine vėliava. Tai gražus pavyzdys kaukių mylėtojams. Ji už tokį prakilnį pasipuošimą gavo dovaną—auksinę spilką \$7.00 vertės. Pažymėtina kita lietuvi, kuri figuravo kaip "Rochesterio cicilikas." Gana keista pašaipa.

Sausio 18 d. draugystė turėjo kaukių balių. Poni T. Veliniškienė buvo pasipuošusi Lietuvos Valstybine vėliava. Tai gražus pavyzdys kaukių mylėtojams. Ji už tokį prakilnį pasipuošimą gavo dovaną—auksinę spilką \$7.00 vertės. Pažymėtina kita lietuvi, kuri figuravo kaip "Rochesterio cicilikas." Gana keista pašaipa.

Sausio 18 d. draugystė turėjo kaukių balių. Poni T. Veliniškienė buvo pasipuošusi Lietuvos Valstybine vėliava. Tai gražus pavyzdys kaukių mylėtojams. Ji už tokį prakilnį pasipuošimą gavo dovaną—auksinę spilką \$7.00 vertės. Pažymėtina kita lietuvi, kuri figuravo kaip "Rochesterio cicilikas." Gana keista pašaipa.

Sausio 18 d. draugystė turėjo kaukių balių. Poni T. Veliniškienė buvo pasipuošusi Lietuvos Valstybine vėliava. Tai gražus pavyzdys kaukių mylėtojams. Ji už tokį prakilnį pasipuošimą gavo dovaną—auksinę spilką \$7.00 vertės. Pažymėtina kita lietuvi, kuri figuravo kaip "Rochesterio cicilikas." Gana keista pašaipa.

Sausio 18 d. draugystė turėjo kaukių balių. Poni T. Veliniškienė buvo pasipuošusi Lietuvos Valstybine vėliava. Tai gražus pavyzdys kaukių mylėtojams. Ji už tokį prakilnį pasipuošimą gavo dovaną—auksinę spilką \$7.00 vertės. Pažymėtina kita lietuvi, kuri figuravo kaip "Rochesterio cicilikas." Gana keista pašaipa.

Sausio 18 d. draugystė turėjo kaukių balių. Poni T. Veliniškienė buvo pasipuošusi Lietuvos Valstybine vėliava. Tai gražus pavyzdys kaukių mylėtojams. Ji už tokį prakilnį pasipuošimą gavo dovaną—auksinę spilką \$7.00 vertės. Pažymėtina kita lietuvi, kuri figuravo kaip "Rochesterio cicilikas." Gana keista pašaipa.

Sausio 18 d. draugystė turėjo kaukių balių. Poni T. Veliniškienė buvo pasipuošusi Lietuvos Valstybine vėliava. Tai gražus pavyzdys kaukių mylėtojams. Ji už tokį prakilnį pasipuošimą gavo dovaną—auksinę spilką \$7.00 vertės. Pažymėtina kita lietuvi, kuri figuravo kaip "Rochesterio cicilikas." Gana keista pašaipa.

Sausio 18 d. draugystė turėjo kaukių balių. Poni T. Veliniškienė buvo pasipuošusi Lietuvos Valstybine vėliava. Tai gražus pavyzdys kaukių mylėtojams. Ji už tokį prakilnį pasipuošimą gavo dovaną—auksinę spilką \$7.00 vertės. Pažymėtina kita lietuvi, kuri figuravo kaip "Rochesterio cicilikas." Gana keista pašaipa.

Sausio 18 d. draugystė turėjo kaukių balių. Poni T. Veliniškienė buvo pasipuošusi Lietuvos Valstybine vėliava. Tai gražus pavyzdys kaukių mylėtojams. Ji už tokį prakilnį pasipuošimą gavo dovaną—auksinę spilką \$7.00 vertės. Pažymėtina kita lietuvi, kuri figuravo kaip "Rochesterio cicilikas." Gana keista pašaipa.

Nepamirškite susirinkimo; patis ateikite, kitiems praneškite ir naujų narių nepamirškite atsiųsti. Kviečia broliškai.

Rašt. M. Kasparaitis.

TODĖL.

"Sandaros" num. 3 peržvalgoje pastebima, kad "Lietuva" pirmiau nerašiusi apie Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros veikimą, bet dabar jau pradėjo rašyti. Straipsnyje lyg ir užmetama, kodėl tas nedaryta ir pirmiau.

Mēs pasakysime, kad "Lietuva" kaip pirmiau, taip ir dabar savo pažiūromis yra tokia pat, bet ALTS. organas "Sandara" pirmesniais laikais savo skiltis didžiojo pašvedavęs "kovai" su asmenimis (ir tai vidurinės sriovės) ir paskirstymui sandariečių į "tikruosius" sandariečius, "netikruosius" sandariečius, "sentautininkus" ir net "klerikalių kalpčikus."

"Lietuva" tokiai taktikai nepritarė. Taipgi nematė reikalo ir informuoti savo skaitytojus apie tokį veikimą.

KALĖDINĖ DOVANA ALTS.

"Sandara" numeryje 3 šių metų praneša sekančiai:

"Dabar mēs galima pranešti malonia žinia Amerikos lietuviams—tėvynainiams jogė laike perėitų kalėdų ir pastaromis dienomis jau susitvėrė devynios naujos ALTS. kuopos. Štai jos:

- 47 kp. Tamaqua, Pa.
- 48 kp. Forest City, Pa.
- 49 kp. Lowell, Mass.
- 50 kp. Canton, Mass.
- 51 kp. Nashua, N. H.
- 52 kp. Gardner, Mass.

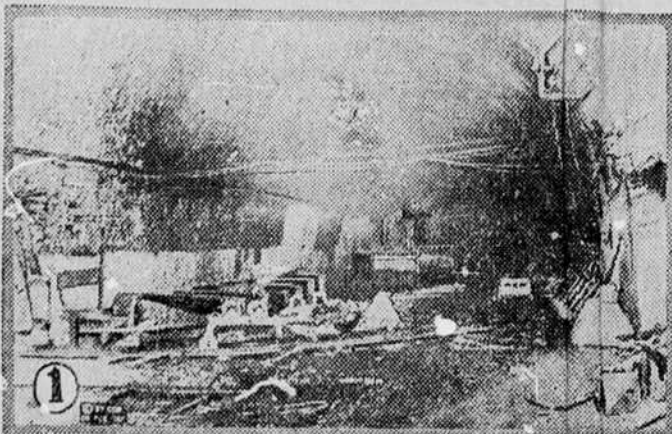
Tautietis.

IŠ RACINE, WIS.

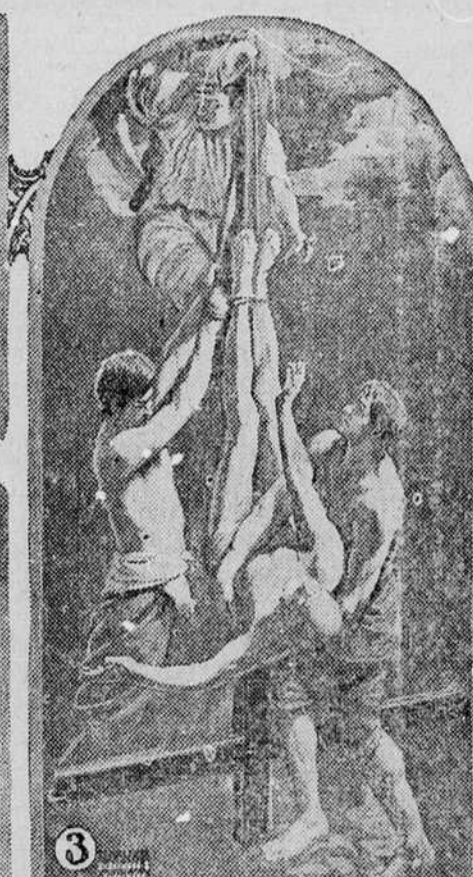
Pranešimas.

"T. M. Dr-tės" 121 kuopos metinis susirinkimas bus Sausio 26 d. t. y. Nedėlio, 1:00 valandą po pietų, "Union Hall". Bus renkama valdyba šiemis 1919 m. Taipgi kiekvienas privalo užsimokėti prigulnčią duklę—vieną dolerį (\$1.00) į metus.

Be to išduos atskaitą nuo įvykusio vakarėlio 11 d. Sausio. Reikės aptarti kas link paėmimo tinkamo darbo laikymui vasarą pikniko arba išvažiavimo. Apart paminėtų ir kitų daug reikalų randasi, kuriuos be atidėliojimo reikalinga aptarti. Turėsimė išdirbti planą tolesniam veikimui. O gal ir knygos bus prisistos iki susirinkimo.

1. — St. Quentin kanalo tunelis, kurį vokiečiai labai sumaniai įrengė. 2. — Maišai Amerikos miltų, pasiųstų Greqijon. 3. — Paveikslas Sv. Petro nukryžiuojimo, kurį popiežius padovanojo Prezidentui Wilsonui. Jis piktas garsaus piešėjo Guido Reni.

53 kp. Fitchburg, Mass.
54 kp. Lewiston, Me.
55 kp. Wilkes-Barre, Pa.
Reiškia, Amerikos lietuvių visuomenė, sekdama paprotį, kad suteikus mylimiesiems kokių nors kalėdinę dovaną, neaplenkė ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, kuriai įteikė gražią dovaną,—devynias naujas kuopas.

Organizacija, gavusi tokią žymią kalėdinę dovaną, tikrai gali didžiulius savo giliuku.

LIUTKAUSKO PRAKALBŲ MARŠRUTAS.

Amerikos Lietuvių Tautinė Taryba siūnia su prakalbomis po Amerikos lietuvių kolonijoms, gerai žinomą kalbėtoją, p. J. W. Liutkauską. Tai bene paskutinis didesnis judėjimas dėl Lietuvos laisvės išgavimo. Todėl kolonijos privalėtų dar smarkiau sukrusti ir pasidaruoti dėl tėvynės labo.

Kolonijų veikėjai privalėtų nepraleisti šios parankios progos, kad pasidarbavus ir dėl Lietuvos ir, lyginai, dėl savo kolonijos lietuvių labo. Taigi prie darbo Tėvynainiai!

Prakalbų reikale, su visokiomis informacijomis, kreiptis prie ALTS, sekretoriaus p. S. E. Vaitičio 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Chicago Komitetas

Kad prigelbėjus p. S. E. Vaitičiui šiame dideliame darbe, Chicagoje susitvėrė specialis Komitetas, kuris tvarkys p. Liutkausko maršrutą Chicagoje apilinkėje ir artimesnėse kolonijose, kitaip sakant vakaruose. Ponas Liutkauskaus atvyks į vakarus pabaigoje šio mėnesio. Komitetas planuoja pradėti maršrutą nuo St. Louis apilinkės kolonij.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Mēs nesame bankieriai, bet mēs garantuojame Tamstai sudėdymą 60% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus siutus ir overkutus nuo \$30.00 iki \$60.00 už pusę kainos. Truputėlį nesiotus nuo \$25.00 iki \$50.00 ant orderio darytus siutus ir overkutus parduoda me po \$5.00 ir brangiau.

Naujas ir truputėlį dėvėtas kelnės nuo \$1.00 ir brangiau. Vėlyų siutal \$2.50 iki \$7.50. Skrynios ir valyzai.

S. GORDON

1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
Štoras atdaras kasdienį ir vakarais iki 9 val. Savatama esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėlidieniais—iki 9 val. vakare.

ŠALIN SKAUSMAS!

Budamas sveiku, darbe rasi smagumą, nepaisant kaip sunkus tas darbas būtų.

Kiekvieno prielaidė yra saugoti save nuo ligų. Turint šaltį ir nebedant: jį išsilaikyti, gali išvengti jį pavojingą ligą. Meniškas mikrobakterijas gali vėliau būti labai pavojingą, jeigu šioj nebus prižiūrėtas.

PAIN-EXPELLER

Šis užtikrinantis naminio gydytojas, karti turintis kiekvieno namuose. Išgydymui šaltio krutinoje, skausmą šone ir nugaroje, raudonumą ir neuriją, traukuli, skausmą skausmą raumenyse ar sąnariuose Pain-Expeller yra geriausias.

Neapleiskit pirkti šiuos pigius vaistus didesnių bankose. Reikalaus geriausio. Kuomet pirksi Pain-Expeller, persitikrink ar yra IKARA, vaishabonkils ant baltosios. VISU KTORU NEIMK. 25 centai ir 50 centai už butelį.

Gaujamose visose aptikose ar tiesiog iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.,

74-80 Washington St., New York.

DESTROYS ANY

ALL

Skaitytojas žino.

Kad jis užsimokėjo už dieną butų didesnis, negu 12-30-18, raštį "Lietuva," jis žino, kad nes kitaip laikraštis gali but jo pinigus priėmė, nes jis mato ant laikraščio "Lietuva" reiškia, jog apmokėt

The Lithuanian Daily
LIETUVA
Published daily, except Sundays, by the
Lithuanian Publishing Co., Inc.
6253 So. Morgan St., CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone: Boulevard 4250

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the
Post Office at Chicago, Ill., under act of March 3rd, 1879.

EDITOR, B. K. SALUTIS.

SUBSCRIPTION PRICE:

In Chicago, by mail —
One year \$6.00
Six months 3.50
Three months 1.85

In Chicago, by carrier —
One copy \$.02
Per week .12
Per month .55

In the United States, by mail —
One year \$5.00
Six months 3.00
Three months 1.65

In Canada, one year \$7.00
In all other countries, per year \$8.00

"Lietuva" eina kasdien, išskyrus nedėlidienius.
Lietuvai: Lietuvos Dienraščio Iešrovė, Redaktorius:
Mw. Bronius K. Salutis. Adresas visoms: koresponden-
sijoms: Lithuanian Publishing Co.
6253 So. Morgan St., Chicago, Ill.
Telefonas Boulevard 4250

Prenumeratos kaina apgarsinimų skyriuje. Apgar-
slaimų kaina suteikiama pareikalavus.

Prisijūti Redakcijon ir nesunaudoti rankraščių gra-
žinami atgal tik tada, kada jų grąžinimo reikalaujama.
Rankraščių Redakcijon siunčiant, ir kuomet grąžinimo 16-
šos prie rankraščio yra pridėtos.

Prenumeratos, apgarsinimų ir kitokio biznio reika-
lais rink kreiptis laiškais į Dienraščio Administraciją.
Korespondencijas, žinias ir straipsnius rink adresuoti
Dienraščio Redakcijos vardu.

Joki raštai, be padavimo rašėjo tikro vardo-pravar-
dės (apart slapivarde) ir adreso, negali būti sunaudoti.
Asmeniška Redaktorių galima matyti nuo 11:30 iki
12:15 ryto ir nuo 5:30 iki 6 vakare.

Kaizerio Teismas.

Nuo neatmenamų laikų didelių karių su-
manytojai ir vedėjai, prakisus jiems karę, ne-
išsisukdavo nuo atsakomybės ir bausmės už
kalbę.

Toji bausmė ne visuomet budavo vienoda.
Tas priklausė nuo dvasios tų laikų, kada tai
atsitikdavo. Senais-senais laikais toks "teis-
mas" budavo trumpas ir be ceremonijų. Štai,
pavyzdžiui, totoriai, užpludusie Rusiją 13-me
šimtmečiuje ir sumušusieji rusų kunigaikščius,
juos suėmė, surišo, paguldė ant žemės eilėn,
ant jų užtiesė lentų grindis, pastatė ant jų
stalus ir totorių vadai prie jų savo pergale
"šventė" po to nelaimingus imtinius nugala-
bindami.

Dar ankščiau, senovės Romos laikais,
pergalėtojai pergalėtus karalius retėžiais su-
kalė vesdavosi paskui savo vežimą laike trium-
falisko įėjimo Romon.

Vėlesniais laikais į pergalėtus žiūrėta,
kaipo į politiškus priešus. Juos tankiausiai
sodindavo kalėjimuose, kur jie negalėtų dau-
gius blėdies daryti. Napoleonas buvo išvež-
tas į tolimą Šv. Alenos salą, kur jis, nuo viso
pasaulio prašalintas ir beveik pamirštas, savo
triukšmingą gyvastį užbaigė.

Ką darys dabar su kaizeriu, ačiu kurio
kaltei daugiau kraujo pralietą, daugiau asarų
išverktą, daugiau vargo privargtą, daugiau
žmonių turto išnaikintą negu bile kada nors
prieš tai?

Kaizeris gal bijosi, kad jį nepatiktų iš-
trėmimas kur nors į tolimą salą, kaip kad bu-
vo Napoleono likimas. Bet jis bus labai lai-
mingas, jeigu jį tikiai toks likimas patiks.

Talkininkai rengia jam visai kitokią at-
eiti, manydami pasodinti jį ant kriminalistų
suolo ir teisti jį ne kaip politiška prasikaltėlį,
bet kaip paprastą kriminalistą už papildytus
laikę karės nesvietiškus žiaurumus. Ar tas
galima padaryti legaliskumo atžvilgiu? Idant
apskustąjį pripažinti kriminalistą, reik neabe-
jotino prirodymo dviejų dalykų. Viena, reik
prirodyti, kad toks prasizengimas tapo
tikrai to žmogaus padarytas — jo paties, ar-
ba jam paliepiant, arba su jo prisidėjimu. Tas
prirodyti prieš kaizerį bus visai lengva, nes
"davaidai" yra ant rankų: skandinimas ne-
apginkluotų laivų, kur tukstantai nekaltų
žmonių žuvo — jų tarpe daug moterų ir vaikų;
žudymas gyventojų užimtuose kraštuose ir
daugybė panašių prasizengimų yra visiems ži-
noma, diena dienos atsitikianti istorija per
paskutinius 4 metus. Šių dalykų nereik pri-
rodinėti — jie aiškūs. Todėl pirmą išlygą kri-

minaliskam kaizerio nuteisimui talkininkų teis-
mas turi.

Bet to negana. Kiekvieno kriminališko
apkaltinimo prirodymui reik dar prirodyti —
ir tai neabejotinai, — kad prasikaltėlis tuos dar-
bus darydamas, darė tai su piktą, blogą norą.
Šito pikto noro priparodymas yra neatbutai.
reikalingas, kitaip apkaltintais negali būti
pripažintas kaltu ir negali būti visai baudžia-
mas, kaipo kriminalistas [Pavyzdžiui, žmo-
gus gali užmušti kitą ir visai išnetyti, be
jokio blogo noro, arba vėl gali jį užmušti,
savo locną gyvastį begindamas, kur vėl nebū-
pikto noro].

Taigi ir kaizeriui talkininkų teismas tur-
rės prirodyti dar ir piktą, blogą norą iš jo pu-
sės, kitais žodžiais tariant: turės jam priro-
dyti, kad jis apie daromus savo kareivių kri-
minališkus prasizengimus žinojo, kad juos dar-
ytų liepė ir kad tai buvo padaryta su piktą,
blogą norą iš jo pusės.

Ar tą galės jam, ypatiskai, prirodyti?
Tai yra žingeidus klausimas.

Francuzijos valdžia paskyrė žymiausius
savo juristus (teisių žinovus), idant jie šitą
dalyką ištirtų ir valdžiai pristatytų savo nuo-
monę, ar sulyg įstatymų galima bus kaizerį
patraukti atsakomybėn už jo kriminališkus nu-
sidėjimus.

Juristai surinko medžiagą tam klausimui
ir padavė tame reikale savo raportą valdžiai.
Tame raporte yra nekurie laiskai, kuriuos
kaizeris, dar karės pradžioje, sakoma rašęs
Juozapui Pranui, tų laikų Austrijos ciesoriui.
Jeigu tie laiskai pasirodys teisingi, tai apie
kaizerio atsakomybę negali būti jokios abejo-
nės. Štai ištrauka iš vieno tokio laiško, kurį
kaizeris siuntęs savo draugui, Austrijos cie-
soriui:

"Viskas turi būti paversta į ugnį ir
kraują, — rašė kaizeris. — Vyrų ir moterų,
vaikų ir senų gerklės privalo but pjaus-
tomos, ir nei medis, nei namas neprivalo
buti paliktas stačias. Su tokiais teroro
budais, kurie tik vieni gali partrenkti
tokią išsigimėlių tautą, kaip kad fran-
cuzų, karė pasibaigs pirm dviejų mėnesių,
kuomet jeigu aš vartosiu humanitariskus
(žmogiškus) budus, tai ji gali tęstis metų
metus. Nežiurint visų nenorų iš savo
pusės, aš turėjau parinkti pirmą budą."

Jeigu kaizeris tokius žodžius rašė, ir jam
tai prirodys, — tas jo likimą nuspręs. Tas pa-
rodys, kad jis yra baisiausias, saužinus krimi-
nalistas, su šaltu krauju pasileidęs į žudynes.

Jo likimas tuomet bus neabejotinas ir vie-
natinė sunkenybė, su kurią tuomet tarptau-
tiskasis teismas susitiks, bus tame, kokį mū-
ties budą suteikti, kad jis būtų tinkamas to-
kiam žmogžudžiui.

Lietuvos Valdžia Danijos Žemėj.

Kaip anais metais Lietuvii Draugija —
vienatinė centralinė įstaiga, besirūpinusi nuo
karės nukentėjusiais Lietuvos gyventojais —
buvo priversta bėgti iš Vilniaus svetimon žem-
ėn, į Rusiją, nuo vokiečių užpludimo, taip
dabar Laikinoji Lietuvos Valdžia, atstovau-
janti Lietuvos reikalus, buvo priversta pasi-
traukti iš Vilniaus prieš bolševikų atplūstan-
čias vilnis.

Ji išpradžių persikėlė iš Vilniaus į Lie-
poją, o dabar, kuomet rusiški bolševikai už-
ėmė Mintaują, didesnė dalis Lietuvos Minis-
terių Kabineto persikėlė ant danų salos Born-
holm, Baltiko jūroje. Apie tai praneša vė-
liausios žinios iš Kopenhago.

Dalis Lietuvos kabineto — mažesnė — pasi-
liko Lietuvoj, idant prižiūrėti Lietuvos reika-
lus, kiek tas bus galima, net ir tuomet, jeigu
visą Lietuvą užimtų bolševikai. Didesnįjį gi
dalis persikėlė svetingon danų žemėn, idant
ji turėtų nesuvaržomą juosybę kovoti už Lie-
tuvos reikalus užrubežj.

Palikimas dalies valdžios Lietuvoje bu-
vo padarytas, be abejonės, dar ir tais išro-
kavimais, idant esančioji užrubežj kabineto
dalis galėtų turėti galimai geriausį kontaktą
[susilytėjimą] su dalykų stoviu pačioj Lie-
tuvuoj.

Bolševikiškoji laisvė, kaip matome, yra
tik laisvė — patiems bolševikams užplūdinėti
svetimas tautas, nešti karės liepsnas ir nai-
kinti svetimas šalis, kurios nei jų pagelbos,
nei jų globos ne tik kad nepraso, bet "visomis
keturiomis" nuo to kratos.

Šitoj baidioj Lietuvii tautai valandoj lie-
tuviai vienok neprivalo nusiminti ir rankų
apleisti. Visi lietuviai, kur jie nebūtų, šiuo
laiku dar labiau privalo pabriežti savo vie-
nybę su Laikinoja Lietuvos Valdžia ir savo
neperlažomą pasiryžimą visiems, kaip mu-
riui, stovėti už Lietuvos laisvę iki paskutiniųjų.
(Jau parašius šį straipsnį, atėjo kitas gandas,
būk tai bus bene Latvių valdžia.)

Vilniaus Universiteto Istorija.

Lietuva, atgavusi sau laisvę, istorija ir kalbos (italų, francuzų,
turės mažiausią vieną savo uni- vokiečių ir anglų).
versitetą, kur lietuvii jaunuo-
menė galės lavintis augštesnio-
se mokslo. Lietuva ir pir-
miais turėjo savo universitetą.
Jis buvo Vilniuje, tik jis, delei
politiškų aplinkybių ne tiek lie-
tuvams, kiek svetimtaučiams
tarnavo. Jis tuomet vadinosi
Akademija.

Dabar, Lietuva atgijus, jis
neabejotinai tarnaus Lietuvos
žmonėms.

Senasis Vilniaus universitetas
turėjo akvą savo istoriją, kurią
kiekvienam lietuvii vėta pa-
žinti. "Lietuvų" jau buvo rašyta,
kad Vilniaus Universiteto atgai-
vinimui ir šia Amerijoj susitvė-
rė "Vilniaus Universiteto Drau-
gų" organizacija, kuri nori su-
rinkti Amerikoj — kaip nuo lie-
tuvii, taip nuo svetimtaučii —
pinigų tos Lietuvos "Žinyčios",
tos Lietuvos Alma Mater atgai-
vinimui.

Minėta draugija pagaminio
anglų kalboje (berods, Dr. Sliu-
po pluksna) trumpą Vilniaus
Universiteto istoriją, kurią skai-
tytojas ras žemiaus sulyg "Te-
vynės" padaryto vertimo.

Akademijos Pradžia.

Lietuvių tauta turėjo savo
Alma Mater, bet vyriausias prie-
šas demokratybės, cariškoji Ru-
sijos valdžia, atėmė iš Lietuvos
jos Akademiją.

Tos Akademijos istorija yra
įdomi. Ji buvo rankosė Jezuittų
Ordeno, iki tas ordenas liko pa-
leistas 1773 m., — po to Aka-
demija perėjo į valstybės rankas.

Jezuitai, netrukus po to, kaip
atėjo Lietuvon, 1570 m. Vilni-
je atdarė savo mokyklą, įrengtą
pagal pavyzdį Akademijos Dil-
lingen'e, po vadovystę gabaus
pamokslinko Varšavickio. Lap-
kričio mėnesyje, 1579 m., popie-
zius Grigalius XII užtvirtino
Vilniaus Akademiją, leides iš-
guldinėti joje teologiją ir filozo-
fiją, ir teikti mokiniams akade-
miškus mokslo laipsnius. T's
išskėlė Akademiją iki tam laips-
niui, ant kurio buvo tos galdynės
akademijos Europoje. Jokiai kor-
poracijai, nei pasaulinei, nei dvi-
sinei, nebuvo pripažinta teisės
varžyti Vilniaus Akademijos
mokslo dalykuose. Vyskupas
Protasevičius, 1576 m., pradžiai
padavanojo gana didelę savastį
ir, netrukus, jo pavyzdį pasekė
kiti labdariai.

1585 metuose karalius Steponas
Batory užgryrė įsteigimą Aka-
demijos, bet nesutiko leisti joje
mokinti teisių ir medicinos. Šią
teisę pripažino Akademijai kara-
lius Vladislavas IV, spalio mėn.,
1641 metuose.

Svetimtaučiai tarp pirmu Profesorių.

Įdomus yra tas faktas, kad
tarpe pirmųjų Akademijos profe-
sorių užėmė tokius vyrus,
Skotas, John Kay ir vėliau —
Anglus R. A. Fautney, Jacob
Bosgrave, Richard Singleton ir
daug kitų. Tarp Akademijos rekti-
orių pasižymėjo Petras Skarga
(mirus 1612m.) ir Jokubas Vu-
jek iš Vėgrovo. Leonas Sapiega,
Lietuvos vice-kanceleras, didelius
turtus paskyrė teisių (jurispru-
dencijos) katedrai (1644m.) gi
kun. K. Vaišnoravičius dovano-
jo turtingą knygą ir įrengė po-
litiškųjų mokslų katedrą. Bet,
nežiurint ir to, teisių katedrai
nesisekė iki 1760 m., kada A.
Osoja Zagorski, savo iškabumu,
padarė civilii teisių katedrą gy-
va ir įdomia.

Medicinos mokslas netiko Je-
zuitams, todėl tas mokslas ir ne-
buvo išgaldamas iki įsteigimui
Apšvietos Komisijos. Vyriausio-
ju mokymo dalyku buvo teo-
logija drauge su bažnytinę isto-
rija. Po teologijos — kitu mėgia-
mu išgaldinuoju dalyku buvo
filozofija; po to — matematika,

istorija ir kalbos (italų, francuzų,
vokiečių ir anglų).

1641 m. Vilniaus Akademijoje
buvo 23 profesoriai; teologijos
fakultete buvo 7 profesoriai, fi-
lozofijos — 5, jurisprudencijos
— 4, civilii teisių — 1, kanon-
teisių — 3, kt. mokslo šakų —
7. Abelnai imant, augščiausiai
buvo iškelta Akademijoje Aris-
totelio filozofija ir Tomistų
(Tamo Akviničio) scholasticiz-
mas. Nemažą rolę lošė polemik-
os ir panegyrikai. Tarpe to
laiko mokytojų užėmė daug
šviesių vyrų, kaip tai: teologas
Smiglecki, poetas Sarbievius, is-
torikas Širvydas.

Akademija buvo turtinga.

16-me ir 17-me šimtmečiuose
Žemaičių vyskupai ir šiaip pa-
sauliniai žmonės palikdavo Aka-
demijai turtus, pinigais ir žė-
mėmis, — reikėjo neį dviejų pro-
kuratorių prižiūrėti Vilniaus Je-
zuitų Akademijos turtams.

Biednesniems studentams bu-
vo įrengti trys bendrabučiai: 1)
pirmąjį bendrabutį įrengė 1579
n. vyskupas Valerionas Protase-
vičius; šis bendrabutis, reika-
laujant popiežiaus pasiuntinui
A. Kumuleui, buvo įrengtas
vien tiktai lietuviams ir visados
pačių lietuvii buvo užlaikomas;
2) 1662 metuose kun. Ambrasas
Beinartas įsteigė Ambraso Dor-
mitoriją, kuriai 1820 metuose
priklausė 3 mūro namai, Kie-
taviškių dvaras ir 10,000 duka-
tų pinigais; 3) Karsoko Bursa,
įsteigta 1628 m., 20-čiai moki-
nių, lietuvii kilmės.

Be tų dormitorijų, arba bur-
sų, buvo dar neturtingiems stu-
dentams įvairių stipendijų, kurias
paliko Volskis, D. K. Šyška,
karalius Stanislavas Augustas,
kunigaikštis K. Radvilas ir kiti.

Akademiją valdė kanceleras
(Vilniaus vyskupas) ir rektorius,
renkamas trims metams. Rekti-
orius pavaduotojų budavo
prefektas. Akademijos tvarkoje
nebuvo galima daryti jokių per-
mainų be pavilijimo Jezuittų or-
deno generolo, arba bent jo at-
stovo — Lietuvos provincialo.

Akademijos įstaigos.

Vilniaus Akademijos globoje
buvo sekančios įstaigos:

1.—Knygynas, vadinamas Sa-
piegos Knygynu, papildytas do-
vanomis kunigaikščio Leono Sa-
piegos, karaliaus Zigmunto Au-
gusto ir kitų. Po 1774 metų
prie jo pridėta ir kiti Jezuittų ko-
legijos knygnai, buvę Kra-
ziuose, Gardine, Kaune etc.
Knygininkas gaudavo metinės
algos 2,000 dukatų, ir kas metai
2,000 dukatų budavo skiriamu
knygyno papildymui naujais vei-
kalais.

2.—Botaniskasis Daržas, įsteig-
tas Apšvietos Komisijos, rupe-
niu botanikos profesoriaus J. E.
Giliberto. Čia buvo apie 2,000
įvairių augmenų pavyzdžių. Nuo
1781 m. Apšvietos Komisija kas
metai išleisdavo po keletą tuk-
stančių dukatų botaniskam dar-
žui užlaikyti ir tobulinti.

3.—Zoologiskasis Rumas nebu-
vo žinomas Jezuittams, — jį įre-
ngė Apšvietos Komisija. Profe-
sorius J. E. Glibertas iš Lyons
parupino didelį rankių lukštų
(konchų) ir naugių; apielinkėse
Vilniaus ir Gardino buvo surink-
ta grauzų rankius įvairių suak-
menėjusių dalykų. Gliberto įpė-
dinis Goe. Foersteris (1784—
1787 m.) prie to rankiaus pridėjo
lukštų iš Australijos, peteliškių
iš Amerikos ir iškasinėto naugių
iš Saxonijos. Knygynui jis pa-
rupino brangių veikalų. Vė-
liaus M. Oginskis, J. Vichertas
ir kt. pridėjo savo rankius ko-
ralų, kristalų, naugių ir t. p.

4.—1753 m. Elzbieta Puzyni-
nė įsteigė observatoriją, kuriai
parupino reikalingų prietaisų ir

6,000 dukatų. Netrukus po to, pamokslai, dialogai ir kitokie
observatoriją patobulino Žebrau-
raštai prieš protestonus. St.
skas, Nakujanavičius ir ypatingai
Vilčiauskas 1610 m. spaustuvė
pavedė savo mūro namus. Laikę
m. Apšvietos Komisija siuntė
Londonan A. Strzeckį, kad ten
nupirktų moderniškų instrumen-
tų, — ir 1778 m. turėjo buti pasta-
tyta nauja observatorija.

5.—Fizikos ir Matematikos
Butas buvo gana biednai įren-
gintas Jezuittų laikais, iki 1781 m.
Apšvietos Komisija įrengė tin-
kamą namą ir parupino 2,000
dukatų metams įrengimui naujų
instrumentų.

6.—Protestonų Spaustuvė Bra-
stoje kun. M. K. Radvilas 1579
m. perkėlė Vilniun ir padovano-
jo Jezuittų Akademijai, kur da-
bar spausdinta polemiski ir diev-
maldybės veikalai, panegyrikai,
(Pabaiga bus)

Svarbumas Chicagos.

Dažnai kyla klausimas kokią vietą užima mūsų miestas tar-
pe įžymių miestų pasaulio. Chicago su savo dviem ir puse mi-
lijonais gyventojų, užima ketvirtą vietą, kaslink skaitliaus gy-
ventojų, po Londono, New Yorko ir Paryžiaus, arti jos seka Ber-
linas, kurio skaitlius gyventojų persirto per du milijonų. Nie-
kurių nuomonė, dėl pavyzdžio, Ponas Charles H. Wacker, pir-
mininkas komiteto "Planai dėl Pagerinimo ir Agražinimo Chi-
cagos," jog šis miestas užima trečią vietą ir turi pirmenybę prie-
Paryžių, kuris kartu su kitais Francuzijos miestais laike keturių
ir pusės metų karės, nustojo daug savo gyventojų, jo pramonė
ir bisnis daug nukentėjo, nes per paskutinius kelis metus jis
turėjo sukoncentruoti savo energiją ir veikimą ant milžiniškų
karės reikalų, tuomet kaip veiklumas Chicagos žymiai padidėjo
visuose šakuose pramonės ir biznio.

Nežiurint to, kokią vietą užima Chicago tarpe pasaulio mie-
stų, kas link skaitliaus gyventojų, ploto ir abelno turto, kituose
atžygiuose Chicago užima pirmą vietą tarpe pasaulio miestų.
Žiurint į šius greitumo plėtojimosi, nėra kito pasaulyje mie-
sto, kurs galėtų su Chicago susilinginti. Chicago pasiekė savo
šiandieninio didumo į du ir puse milijono gyventojų į mažiau
kaip šimtą metų, skaitant nuo to laiko kuomet Chicago pradėjo
augti iš mažo kaimelio nebus nei aštuonesdėšimt metų.

Dar iš vieno atžvilgio daugiau Chicago turi pirmenybę prie-
kitus pasaulio miestus. Nevisuomet galima spręsti apie tikrą
didybę miesto į plotą, kurį jis užima, skaitliaus gyventojų, ko-
mercialio veiklumo arba skaitlio pabaigtų produktų, bet per
pradinį stiprumą savo augimo. Svarbiausiu dalyku yra tas, kas
padaro miestą didelį. Bet ar jo pamatai tvirti? Ar jis nuolat
plėtojis, ar jis atsilauks prieš visas pramoninės konkurencijos,
prieš protišką lenktinavimą, prieš dorišką sveikumą, ar jo di-
dumas yra tik putotas davadas laikino klėstėjimo, ar tik nepa-
prastas nepastovus plėtojimosi? Kiekvienas privalo pasiklausti
savęs šitą klausimą, lenktyniavime su kitais miestais dėl pirm-
enybės. Daugelis miestų išpradžios staigu pašoko, vėliau greit
apsistojo savo augyje, pasviravę arba visai sustojo arba nupuolė į
sunkimą.

Chicago niekuomet nesustos savo plėtojimosi Chicago privalo
eiti pirmyn. Reginys jos ateities privalo pripildyti širdį kiekvie-
no Chicagiečio pasididžiavimu. Jos neisemami turto šaltiniai
nėlis jai sustoti jos augime, ačiu savo vietai ir savo begaliniams
šaltiniams stiprumo ir galybės.

Anglįs, rudis, cimentiniai produktai, visokios rūšies maisto
ir užkūti produktai apsupa Chicago, ištekliuje iš visų pusių. Tie
šaltiniai, taip neatbutini reikalingi dėl budavojimo, pramonės
ir mūsų maitinimo, beabėjo pasididinti ir klesties per daugelį me-
tų. Ši turtinga ir skaitlingai apgyventą rinką, ateityje bus dar
turtingesne ir daugiau apgyventa, plėčiasi į visas šalis, išilgai
Mississippi lomos ir į Rytus ir vakarus. Chicago yra didžiausiu
rūšių geležinkelii tinklo visame pasaulyje. Transportacijos žvilg-
sniu Chicago neturi sau ligaus lenktinijautojo.

Svarbiausiu iš visako bus, gal but, kad Chicago yra mono-
polizuotoja niekurių pramonės šakų, be kurių pasaulis negali
apsieiti. Chicago buvo pirmu miestu, išdirbinėjusiu užkūsus įran-
kus, tokiu jį pasilieka ir šiandie. Chicago yra vienas iš didžiau-
sių javų svirnų. Ir viską šitą viršyja skerdyklų ir "packing house"
pramonė, kuri yra neapsakomai daug prisidėjusi prie išsiplėtoji-
mo, turtingumo ir gerbuvio šio miesto.

Chicago yra vartai į Amerikos Vakarus, su savo milijoninė
kaimene galvijų ant slėnkščio ne tik Amerikos alkanų, bet taip
pat ir kitų šalių. Tai buvo netik Chicagos patogi vieta, kuri
davė Chicago garsų vardą, kaipo didžiausio skerdyklų miesto
visame pasaulyje taip pat užsiėmimą, ištrivojimas ir darbštumas
įsteigė, kurie subudavojo šią pramonę o dabar darbojasi, idant
ja išplėtus.

Pavyzdys kaip pramonė gali bujoti, kuomet vedama prityru-
sių ir darbščių pramonės kapitonų, pasinaudojant Chicagos pa-
togia vieta, gali buti užvedimas Wilson ir Ko. Trys metai at-
gal šis vardas buvo nežinomas. Jos vietoj buvo kita nusibai-
gusi, pasenusi, kuri ačiu netvarkiam vedimui savo reikalų, ne-
lėjo žengti žingsnis į žingsnį su daugiau pasekmingesniais kon-
kurentais. Šiandie firma Wilson ir Ko, yra kėlė prie pirmeny-
bės. Skaitlius jos darbininkų pasidauginų į tris sykius, vietoje
senų būdinių nauji ir moderniškii tapo pabudavoti, vardas fir-
mos ir jos produktai yra gerai žinomi visiems.

Šis pasisekimas gali rodyties, kaip paslaptis tiems, kurie
neturėjo progos pamatyti mašinerijos šios didelės dirbtuvės dar-
be, kame darbas yra padalintas tarp tukstančių narių, leverių, ra-
tų, klapanų, perdavėjų ir kitų faktorių visi jie dirba su laikrodžio
teisingumu, tyliai, greitai ir teisingai.

Toki tirta yra tikra atstovė Chicagos, miesto jaunos praeci-
ties, bet didėios ir šviesios ateities. — Apgarsinimas.

PASISKAITYKITE!

Nepasiseks!

Nepasiseks jums, galim' prisiekti,
Musų tėvynę plėsti, gaisinti!
Kelsis mus' broliai ir ims išvieno
Jūsų pat' kraują gaisrą gesinti'.

Skaudus tai darbas, bet dėl jos galim'
Smugius skaudžiausius noriai datirt!
Mums tėra vienas švent's idealas —
Tėviskę gelbėti' arba numirti'.

OO—OO

E. DE AMICI

Vertė M. GRIGONIS

ŠIRDIS

MAŽIEMS IR DIDELIEMS

(Tąsa)

Brigadiras pažūrėjęs tarė:

— Pasilikite.

— Taigi matote! — iškilmingai pasakė jis mums; — tai stebuklingi žodžiai: „ketvirtasai batalionas 49 burio!“ Nejaugi aš neturiu tiesos savo vedėjo matyti? Jei aš tada jį artėj mačiau, tai ir dabar galiu artėj matyti. Taip! Juk jis ištisą pusvalandį vedė musų batalioną, jis pats, o ne majoras Ubrichas — po velnių!

Tuo tarpu salėje ir platformoje viešpatavo didis judėjimas, tenai buvo daugybė vyresnybės ir oficerų, o prie priengio stovėjo vežimas su liokajais, raudonose livrjose. Koretti paklausė tėvo, ar 24 d. birželio pas Umberto rankose buvęs kardas?

— Turbut buvo, kad galėtų nuo durtuvų ginties, juk ir jį galėjo nudurti. O! kokie tai buvo įniršę velniai! Jie užpuolė mus, kaip audra, kaip Dievo rykštė, jie bėgiojo tarp eskadronų, tarp armatų, juos, regis, nešė koks tai viesulas, viską naikindamas. Čia buvo tikra kosa iš Aleksandrijos raitelių, pėstininkų, ulanų, šaulių — visas pragaras, nieko nebeatskirsi. Mės užgirdame šauksmus: „Princas! princas!“ Ir pamatėme jonjūčius ant musų ulanų. Visi vienu kartu šovėme, ir dūmų ir dulkių debėsvis viską paslepė nuo musų akių. Debesini išsisklaidė, mės pamatėme, kad žemė buvo apklotą nušautais ulanais ir jų arkliais. Aš atsigrįžau ir pamatčiau tarp musų raitą Umberto. Jis, ramus, dairėsi aplinkui, lyg norėdamas paklausti: „Ar neindrėskė jie mano vaikučių?“ O mės, kaip bepročiai, surikome jam: „Evviva! (tegyvoj!) Ura!“ Kokia valanda! O! štai ir traukinys ateina!

Muzika pradėjo griezti, atbėgo aficeriai, visa minia atsistojo ant galų pirštų.

— Dar greit išeis. — tarė miestsargis, — dabar jam prakalbas sakys.

Koretti nerimastavo. Karalių atsiminęs, tarė jusiai:

— Aš taip jį ir matau gyvą, kaip tada. Buvo jis ir tarp cholerninkų ir tarp nukentėjusių nuo žemės drebėjimo — visur jis buvo geras, bet aš kitaip jo neišsivaizdinu, kaip tokiu, koks jis tada buvo tarp musų, karės lauke, ramaus veido. Aš įsitikinęs, kad ir jis visados atmena ketvirtąjį batalioną 49 pulko, net ir dabar, kada karaliumi tapo, ir kad jam malonu būtų matyti visus tuos, kurie tada aplink jį buvo. Dabar aplink jį ir generolai ir dar visoki su mundirais, o tada aplink jį buvo paprasti kareiviai. Jei būtų galima su juo valandėlę pasisėkėti! Musų dvidešimts dviejų metų vedėjas! Musų princas, pavestas musų durtuvų sargybai... Penkiolika metų jo nemačiau — musų Umberto!

Pasigirdo šuvis sveikinantių riksmų, ir tukstantys kepusių pradėjo plevėsuoti ore. Keturi ponai, juodai apsirebę, atsisėdo pirmąjį vežimą.

— Jis! — sušuko Koretti ir lyg nustebęs. Paskui tyliai tarė:

— Motina Dievo! kaip jis pražilo!

Mės visi trys nusimėmė kepurės. Vežimas išlėto važiuo tarp minios, kuri šaukė ir kepurėmis mosikavo. Aš pasižiūrėjau į Koretti tėvą ir vos pažinau: jis, tarytum, užaugo, veidas rimtas, truputį išblyškęs, stovi tiesiai. Vežimas privaziavo prie musų.

— Evviva! — suriko minia.

— Evviva! — suriko Koretti paskui kitų.

Karalius į jį pasižiūrėjo, ir jo akys buvo atkreiptas į tris medalius.

Tada Koretti visai sumišo ir suriko:

— Ketvirtasai batalionas 49-tojo burio!

Karalius, kuris jau buvo nusigrįžęs kiton pusėn, vėl atsigrįžo ir, į Koretti žiurdamas, iš vežimo ištisė jam ranką. Koretti puolė prie vežimo ir suspaudė ištįstąją ranką. Vežimas nuvažiuo, minia puolė priekin, ir va-

landėlei iš musų akių Koretti pražuvo. Bet tuojaus mės jį vėl pamatėme: jis vos kvėpavo, jo akys buvo drėgnos, jis savo sunų šaukė, laikydamas augštin pakeltą ranką.

Berniukas puolė prie jo, ir jis suriko:

— Čionai, vaikelai, kol dar šilta ranka!

Ir jis paglostė jo veidą ranka, sakydamas:

— Tai tave karalius meilina.

Ir jis stovėjo, kaip užburtas, ir žibančiomis akimis žiūrėjo į nuvažiuojantį vežimą.

Aplink jį susirinko žingėdaujančių būrelis.

— Jis iš 49-tojo burio! — kalbėjo aplinkui. — Jį karalius pažįsta! — Jį karalius pažino! — Jam karalius ranką ištisė. — Jis padavė karaliui prašymą, — kažkas balsiai tarė:

— Ne, — skubiai atsigrįžęs pasakė Koretti, — aš jokio prašymo jam nedaviau. Bet aš jam atiduočiau ką tai kita. Jei jis tik panorėtų... Visi į jį žingėdžiai žiūrėjo.

— Mano kraują, — ramiai jis pabaigė.

(Toliaus bus)

KAIP PROSINTI DROBINĘ STALTIESE

Vienitėlis dalykas, kurio reikia žiūrėti, tai yra tas: Prosyk pirma negu išdžiusta karštu prosu (šiltu prosu nieko nepadarysi) ir prosyk tolaik, kol išdžius. Tas užtikris gerą darbą. Sau gakis skorbinti drobinę staltiesę taip jau kaip ir šilkinę ar tam panašų audinį. Skobrinimas yra visai ne vietoje.

KAIP NUO PLIENO NUVALYTI RUDIS.

Ištepki plieną alyva porai dienų, paskui apibarstyk smulkiais milteliais nedegintų kalkių ir trink kol nutrinsi visas rudis: ištepki vėl alyva, kad nerudytų.

Arba pamerk surudijusį daiktą į kerosiną, arba apvyniok skudurą gerai suvilgytu kerosinu ir palik 24 valandas ar ilgiau; paskui nušveisk rudis su koku šveitalu. Tam tikslui minkštai sumaltos negesintos kalkės yra geriausia vartoti, kadangi jos turi ypatingą numinti rudis, ir nėra laiko, tai negesintosios kalkės ir alyva ar kerosinas su keliomis minutėmis gerai patrynus nuims visokias rudis; taip patgi ir amonija. Visuomet ištepki alyva ar koku aliejum ant galo, kad neduotų toliau rudyti.

— OO —

SLOGOS.

Visuomet prižiūrėk kepenų veiklą ir vidurių reguliškumą. Šitas yra svarbiausias žingsnis prie pasigelbėjimo. Prieš eisiant gulėti išsigerk apščiui karštos lemonados ir pamirkyk karštame su garstyčiomis vandenyje kojas. Eik gulėti kuogreičiausiai ir apsiklok šiltai. Jei kosti, dėk šaltus pridėdus prie gerklės.

Kaip tik pajauti turįs slogas, prisipilk pusę stiklo vandens, įpilk į jį šešis lašus kamparinio spirito, išmaišyk ir gerk po du šaukštelius kas dvidešimts minučių. Tas pastebėtinai gerai gelbsti, prisilaikant nurodymų.

WHO ARE THE LITHUANIANS.

Pilną atsakymą ant to klausimo duoda veikalėlis Juozo J. Hertmanavičiaus, .tilpęs lapkritiniam numerį žurnalėlio: „The Fraternal Age.“

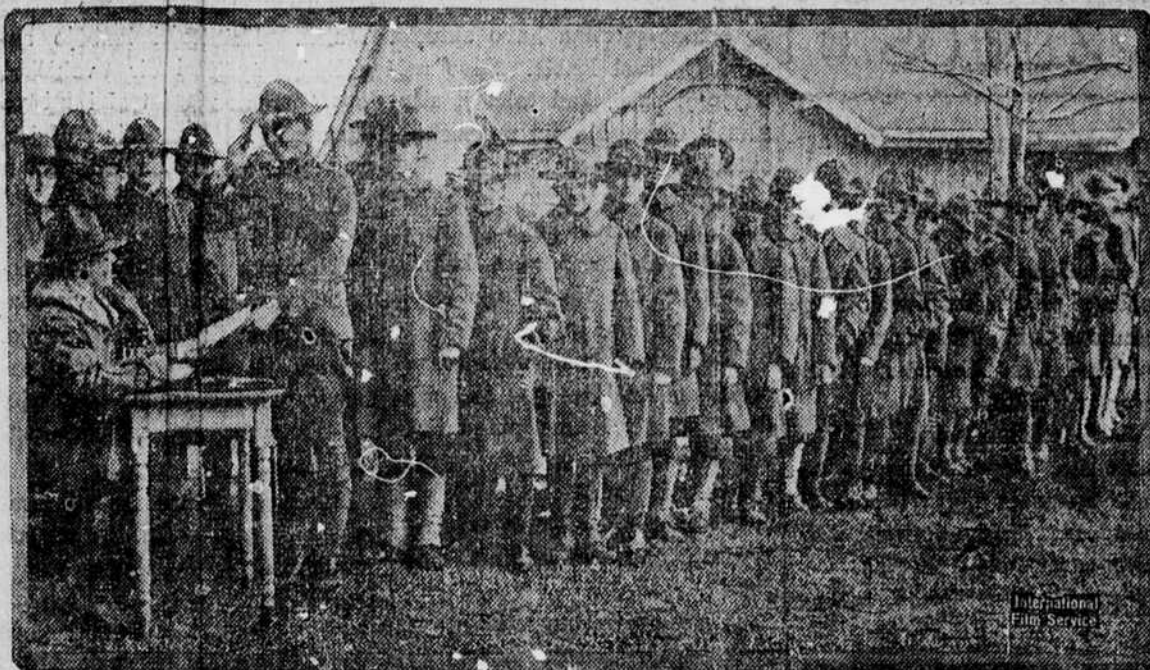
Išplatinimas to veikalo amerikony tarpe yra šventa priedermė lietuvių visuomenės, Amerikiečiai šelpia belgus, francuzus ir lenkus jų nelaimėje, nes juos pažinojo. Lietuviams neteko nei „trupinių nuo stato“ jų bado dienoje, nes lietuvių nieks nepažįsta.

Pagaršinimui lietuvių vardo amerikony tarpe yra pašvęstas visas numeris „The Fraternal Age.“

Nusipirkite po kelias knygytes kožnas ir padalinkite amerikonomas.

„The Fraternal Age“ kainuoja ant vietos 10c. Per krašą 15c.

Parsiduoda „Lietuvos“ ofise 3253 S. Morgan St. Chicago

ATGAL Į PAFRASTĄ GYVENIMĄ.

Dėdės Sam'o kareiviai, išdirbę kailį kaizeriui, linksni vėl grįžta prie savo pirmesnių darbų. Paviekslėlis parodo paliosavimą kareivių iš kariumenės.

Lietuvių Dalyvavimas Karėje.

Visur lietuviai, kur jie nebūtų, jaučia tą patį. Jie stipriai jaučia, kad Lietuva po šios karės privalo išeiti laisva, kad ji privalo gauti neprigulmybę. Ir to lietuviai reikalauja sau ne kaip malonės, bet kaip užtarnauto, iškentėto atlyginimo už savo skriaudas ir už savo nuopelnus laike šios karės.

Tokią nuomonę išreiškia ir Anglijos armijos kareivis A. Krauciūnas, rašydamas sekančią straipsnį Škotijos laikraštyje „Iševių Draugas.“

Beveik visi mės, kurie dar gyvais išlikome laike šios didžiosios karės, esame nemazai visko patyrę. Daugybė permainų musų gyvenime įvyko per tuos keturis suviršum metus. Nei vienas nepermatė, kas nutiks su jumi lig karės pasibaigs. Ir jei kās būtų sakęs man, arba kitam, kad taip arba kitaip bus įvyks, jokių budu nebūtume tikėję.

Daugybė visai nepermatomų dalykų įvyko šioje karėje. Lietuvianų vyrams kareivio amžiaus beveik visiems prisiėjo aktyviškai dalyvauti šioje karėje, kur jie nebūtų: Lietuvoj, ar svetur. Vieni anksčiaus, kiti vėliaus, visiems teko paragauti karės skonio.

Tėvynėje esantieji papuolė į karės verpetą pačioje karės pradžioje ir, žinoma, daugiausiai gavo nukentėti. Ten žuvo ne tik daugybės gyvasčių, bet taipgi turto. Pasilikusieji vokiečių užkariautoje žemėje gavo lig kaklo visokių vargų, kaip tai: bado ir daugybės kitokių nemalonumų po žiauria Vokietijos militariska valdžia. Taip pat gerai žinome, kad ne pyragus rado ir lietuviai pabėgėliai į Rusiją.

Toliaus seka lietuviai-iševiai, kurie taipgi veik visi gyvenimo kariaujančiose šalyse; kaip Suv. Valstijose, Kanadoje ir Didž. Britanijoje. Iš pradžių buvo manoma, kad lietuviai-iševiai nebus imami į svetimų valstijų armijas, bet, laikui bėgant, viskas kitaip virto. Karė nusitęsė gana ilgai, prarydama kās dieną šimtus tukstančių aukų ir įtraukdama vis naujas valstijas ir naujas tautas į tą baisųjį karės sukuri.

Lietuviai-iševiai Kanadoje pirmiausiai gavo stoti į armiją, nes ten jauni vyrai buvo paleidžiami iš darbo, taip kad neturėdami kur pasidėti, turėjo stoti į armiją.

Amerikai pradėjus kariauti, ten sykiu su visais kitais ir lietuvių karės vilnįs palietė, ir tukstančiai lietuvių kareivių su Amerikos armija atplaukė

į Francuziją 1917-1918 metais. Didž. Britanijoje po įvairių konferencijų su Rusijos revoliucijos valdžia tapo išleistas įstatas, paliekantis Rusijos pavaldiniams, tarp jų ir lietuviams, du keliu. Sugrįžti į visais galais suirusią Rusiją, arba eiti į britų armiją. Kaip kas sumanė, taip darė.

Bet šis paskutinis budas su Britanijos iševiais padarė, man rodosi, daugiausiai nesmagumų. Reikalauta, kad grįžtančius į Rusiją vežtų su šeimynomis. Britų valdžia atsisakė. Vien-k daugumas lietuvių grįžo į Rusiją, palikdami moteris su vaikais, beveik gerų žmonių malonei; tokiu budu daugybė šeimynų suardyta, daugumas liko labai prastame padėjime. Kada ir kur vėl į krūvą susieis—tai dar klausimas.

Nemažas skaitlius lietuvių prisidėjo prie britų armijos ir kariavo sykiu su visais, kol

skriaudos. Reikalauti viso to mės turime pilną teisę, kaipp lygiai su kitais visais dalyvavusieji karėje. Daug tukstančių lietuvių kareivių, kaip ir aš pats, manau, kad gana gerai apkainuoja savo darbą. Jei duotum liuosą valių turčiai išsizadėti turtų, arba dalyvauti porą valandų atakoje ant visokiais budais aptvirtintų vokiečių stovyklų, žinau tikrai, kad turtų išsizadėtų, bile gyvu išlikti. Iš to jau galima numanyti, ko vertas kareivio darbas.

Šimtai tukstančių lietuvių kareivių, dalyvavusių šioje karėje, nebus užganėdinti, jeigu Taikos Konferencijoje būtų nuskriausta Lietuva.

Lietuviai kareiviai, dabokime taikos vyrų darbus, kad skirdami laisves ir atlyginimus kitoms tautoms, neaplenktų ir Lietuvos. Mės juk neten nebūtų, vienur anksčiau kitur vėliau, viską į daiktą suvedus, pasirodo, kad tinkami lietuviai veik visi dalyvavo šioje didžiojoje karėje. Ir lietuviai kaip tauta nemažiau, jei nedaugiau nukentėjo už pačius belgus. Todėl jei kas nors šioje karėje pelnytą, tai tas pelnas sykiu priguli ir lietuviams.

Mės nenorime, kad musų tėvynė, daug metų skriaudžiama galingesnių, būtų vėl pavesta keno nors globai. Mės reikalaujame, kad Lietuvai būtų suteikta pilna neprigulmybė ir atlygintos visos skriaudos. Tą syk tik mės busime pilnai užganėdinti, nes žinosime, kad kraujas musų brolių, žuvusių įvairių valstijų armijose ir vargai neaprašoni—tik patiems kareiviams žinomi—nenuėjo veltui, bet ant naudos musų tėvynės-Lietuvos ir kitų nuskriaustų.

Jei musų reikalavimai liktų neįsklausyti konferencijoje, mės turime pakelti smarkų protestą.

A. Kriaučiūnas,

Lewis Gunner.

Ziurekite čia Vaikiniai ir Merginos

Mės nupirkome šitą vietą tik pasakyti jums, kad kitą savaitę turėsime svarbią žinią dėl jūsų ir mės esame tikri, jog jūs su mielu noru skaitysite, taipgi norime atkreipti jūsų atydą, idant tos žinios nepraleistumėte.

Kiekvienas susipratęs vaikas ir kiekviena susipratusi mergina musų mieate interesuosis šiuomi, nes be to negalima apsieiti.

BE ABEJO JŲS ŽINOTE KOKIA PUIKI DUONA

BUTTER-NUT BREAD

(Registered U. S. Pat. Office)

yra, ir tai yra viena iš tų priežasčių, dėl kurios mės sekančią savaitę talpinsime pranešimą.

Nepraleiskite to pranešimo, dabokite jį, tas turės didelę reikšmę dėl jūsų.

Schultze Baking Co.

KEPEJAI

BUTTER-NUT, VICTORY RYE, DIXIE RYE BREAD AND SCHULTZE'S CAKE

VIETINĖS ŽINIOS

ATIDAI MUZIKANTŲ.

Visi lietuviai muzikantai yra kviečiami susirinkti pėnnyčioje 24-tą dieną sausio, 8-tą valandą vakare į Prano Dalkaus svetainę, prie 3301 So. Morgan gatvės, sutvėrimui gero bėno 1-mo Lietuvos Milicijos Regimento Chicagoj.

Benas, kurį turime, sušėda jau iš 20 muzikantų. Turime turėti bėnà mažiausiai iš 50 žmonių. Taigi visi prisukite,—pasikalbėsim!

C. Kasputis.

GRIGAITIS

ISSTOJO IS "NAUJIENŲ"

P-as Pijus Grigaitis, per pa staruosius apie šešis metus buvęs vyriausiu "Naujienu" redaktorium, rezignavo iš savo vietos po paskutinio mitingo. Jo vietà užimsias prie "Naujienu" p. Antanas Lalis, nuo tulo laiko buvęs antruoju "Naujienu" redaktorium.

Tikros priežastis p. Grigaitis rezignavimui, iki šiolė nėra aiškiai žinomos, išskyrus tuos, kurie arčiausiai prie laik raščio štabo stovi. Apie "Naujienas" nuo nekurio laiko sukosi didelės šturmas, kuomet, atvykus Chicago p. Stilsonui, lietuviškųjų bolševikų šaka pradėjo smarkiai bombarduoti "Naujienas" ir p. Grigaitį, kuris mėgino išlaikyti "Naujienas" socialistų menševikų pakraipoj ir varė atkaklià kovà su lietuviškais bolševikais.

Su dalykais arčiaus susipa žinusi pasakojà, kad p. Grigaitis rezignacija yra tos frak cijnės kovos pasekmė.

Jeigu tas būtų teisybė, tai tas reikštų žymų laimėjimą lietuviškų bolševikų, kurie ap valdė Chicagoje visas svar besues socialistiškas įstaigas, išskyrus Am. Lietuvių Darbi ninkų Tarybą, kuria "Nau jienos" rėmėsi.

Lietuviški bolševikai, mato mai, su laiku įsilaužė ir į pa čià "Naujienu" tvirtovę, nes p. Grigaitis padėjimas "Nau jienose" pastaraisiais dviem mėnesiais buvęs, kaip girdė tis, toli gražu nepermagiaus sis.

P-as Grigaitis, kaip girdėti, po savo pasitraukimo iš "Nau jienu" išsitaręs sekanciai: "Per šešis metus lavau prie "Naujienu" ir turėjau visko — užteks! Manau dabar eiti pasimokinti."

ARELIS ISRODĖ KAIP ORLAIVIS.

Milžiniško didumo arelis (iš syk žmonės, kurie jį matė, ma nė, kad tai orlaivis) guskriedė ant farmerio Edward'o Hanra han'o lauko, keturios mylios į žiemius nuo Lemont. Arelis, pagriebęs 24-rių svary paršukà į savo nagus, nuklėkė savais ke liais.

LIETUVIŲ MOTERIS RE-MIA MERRIAM.

Chicago lietuvės moteris re mija kandidatūrą kapitonu C. Merriam į Chicago miesto ma jorus.

Seredyje, sausio 22-ą dieną, grupà lietuvių moterų turėjo Fellowship house posėdį ir su tvėrė moterų komitetą. Nuta rė susidėti kartu su vyrų ko mitetu ir varyti agitatyvų dar bą, idant Chicago miestą nors kar tą galėtų kiek ten apivalyti nuo graity ir kitokių nešvarumų. Ant šio susirinkimo buvo ir Miss Vittum, kuri savo aiškioje kal boje pabrėžė, kad kapitonas Merriam neturi gana pinigų mē tyti savo agitacijai ir kad Chi cagos piliečiai, kurie prijaucia

jam, padėtų padengti kaštus agi tacijos.

Tuojaus grupà moterų sudė jo \$9.50.

Į komitetą įėjo šios moteris: Ponios: Julia Zimontienė, Mare Damijonaitienė, Margarieta Mic kevičienė, Ona Kiriėnė ir panele Leona Gaizaitė.

Visos atsilankiusios į posėdį pasižadėjo varyti agitacijà vi suose lietuvių apgyventuose di striktuose. Taipgi kviečia visas Chicago moteris į pagelbà.

Viena iš buvusių susirinkime.

PENKI BANDITAI ATĖMĖ \$3000, ČEKIAI LIKO NEMAI-NYTI.

Joseph Stenson, savininkas bravoro, ką tik buvo atnešęs \$3000 į Charles Knapp saliu ną prie 3084 Lock gatvės. Tuom kartu buvo mat užmokėščio die na skerdyklose "Armour and Co." ir Knapp, kaip paprastai, rengėsi mainyti skerdyklų dar bininkams čekius. Aštuoni dar bininkai jau stovėjo prie baro.

Tuom tarpu atvažiavo auto mobilus ir sustojo ties saliu nu. Penki vyrai, visi atkišę revol ve rius, įėjo į saliu ną. Tris ban dantai apstojo darbininkus, vienas atstatė revolverius į Knapp ir Stensoną ir penktas, peršokęs per barą, palengvino Stensoną nuo \$3000.00. Darbininkams nieko nedarė. Penki banditai išėjo po to iš saliu no, įsėdė į automobilį ir nuvažiavo.

Laikė užpuolimo vienas iš bu vusių saliu ne suspėjo išbėgti ir užpakalį saliu no, patelefono vo į Deering policijos stotį. Detek tyvai pribuvo dar spėjo pama tyti plėšikų automobilį tolumo je, bet pavyti jų negalėjo.

POLICIJA ISMAUDĖ NESI-MAUDŽIUSI PER 23 METUS.

Chicago avenue policijos sto ties sąžantas Mulvihill suare šta vo tarp N. Clark ir Kinzie gat vių Charles'ą Hugland'ą su jo visais rubais. Jis gyveno visur ir niekur. Jis pats pasisakė, kad per 23 metus nesimaudęs ir ne siskutęs. Barzdà turėjo 3 pė das ilgumo. Jis nešiojo visus rubus ant savęs kiek tik tai tu rėjo, buvo apsirėdęs sekanciai: penkiaais ploščiais, keturiais man teliais, trimis šiltais megstiniais marškiniais, vienu bruslotu, dve jais marškiniais, dviejomis eilė mis apatinių rubų ir vienomis kelnėmis.

Policijos stotyj įtaisė jam pir mą maudynę, kurios jis per 23 metus buvo neragavęs.

INFLUENZA UŽMUŠĖ 29, PNEUMONIJA 27 Į DIENĄ.

Sveikatos skyriaus superinten dentas Mr. Robertson pranešė, kad su viena diena atšrado 243 nauji apsirgimai nuo influencos ir 86 nuo pneumonijos. Iš tų 29 numirė nuo influencos ir 27 nuo pneumonijos.

ISDIRBO PLANA SURINKTI \$30,000,000 Į ARMENŲ FONDA.

Užvakar Morrison hotelyje su sirinko apie 200 žmonių išdirbi mui plano, kaip surinkti \$30, 000,000 Armenų ir Syrijonų pa šelpai. Aukos pradėti rinkti pla nuojama sausio 27 dieną ir baig ti vasario 4 dieną. Cook pavie tas turi sudėti \$1,263,500. Illi nois valstija turi sudėti \$2,031, 905.

Į komitetą įeina žymūs Ame rikonų kunigai ir žydų rabinas. Armenai moka aukas rinkti.

ŽADA MIRTĮ, JEIGU PATI NESUGRĮŽ.

Daktaras hirurgas H. L. Thompson užvakar pranešė West Chicago policijos stotyje, jeigu jo pati nesugrįžianti, tai jis miršęs nuo širdies skausmo. Daktaras pasakė, kad sugrįžus jam namo prie 1816 Washington bulvaro radęs raštelį paliktą, ant kurio buvo taip parašyta: "atsi sakau gyventi ant senų sąlygų."

Jo žmona pirmiau buvo aktor ka vardu Marvel Rubie. Savo ra štelyje ji sakė, kad tolei ji slėp siantis Chicagoje, iki negausianti aktorės "džiabo."

Daktaras paaiškino, kaip šir dies suspaudimas galis atimti jo gyvastį.—Daktaras nors kalbėjo apie save, bet vis vartojo trečią ypata pav. jis, jo, ji.

"Dabartinių laikų mokslas ne pripažįsta, kad žmogus gali mir ti iš gailėsčio. Bet mano ligo nis darodė, kad tas yra galimu daigtu. Iš to didelio kentėjimo, kokį nelaimingas ligonis turi pe gyventi, gafo sutraukimą sma genu."

Aš esu persitikręs, jeigu pati greit nepagrįž, truks kraujo gy slėle jo smegenyse ir mirs arba pasiliks amžinai bepročiu."

Pati kytra, bet vyras dar ky tresnis.

Algirdas Graičiunnukas, jau niausias Daktaro Graičiuno su nus, išvažiavo į Illinois Valsti jos Universitetą, Urbaną, Ill., mokytis agrikultūros.

APLAIKĖ VYRĄ PER KRASĄ.

Tulas laiškanės von Wye, tarnaujantis prie Columbus, Ind., krasos stoties, neseniai apsi vėdė su tula Jesse, bet tas buvo lai koma paslaptį. Kada šią pas laptį sužinojo kiti laiškanėsiai, tai sumanė iškirsti grakščiajai Jesse šposą.

Jie įkimo Van Wye į krasos maišą ir nuvėžė šį krasos siun tinį Jessei.

— Panele Jesse, ar ne jums, karta, priklauso šis siuntinys, nes jo adresas neiškus.

— Negali but, aš iš niekur nelaikiu tokio didelio siuntinio.

— Jei taip, tai mes vežime kur kitur, gal kas prisims.

— Bet gi parodykite, kas per siuntinys—ir pamačiusi "siunti nį," sušuko: "O, tai giliukis gi, kad nenuvežėt šio siuntinio ko kiai-nors kitai moteriai."

"Siuntinį" ji žinoma, priėmė.

MILIJONIERIUS SOCIA LIS-TAS APKALTINTAS UŽ NEIŠTIKIMYBĘ.

William Bross Lloyd, buvęs kandidatas į Senatorius nuo so cialistų partijos, ir tulas George Koop, yra apkaltinti už nepa vyzdingą elgimąsi ir vartojimą raudonos vėliavos priešais Pal mer house, kuomi jie patraukė minias žmonių prie augsčiau mi nėto hotelio.

Lloyd, Koop ir suareštavusis juos valdininkas, taipgi ir šo fieras, iš kurio suareštuotieji mē tē iš automobiliaus ateisaukimus praeitą utarninką, aiškinoši tei sme priešais teisėją Graham.

Interesingiausiai liudijo pats Lloyd prisipažindamas, kad jis gerbiąs labiau raudoną vėliavą negu žvaigždėtąją Savienytų Valstijų vėliavą. Bet visgi jis prisipažino, kad jis prisiekęs iš tikimybę Amerikos vėliavai.

Kada užklausta Lloyd'o, ar raudonoji vėliava yra tautinė vėliava jis atsakė, kad ne; bet raudonoji vėliava, anot jo žodžių, esanti "tarptautinė."

— Kokią vėliavą tu labiausia brangini?—jo paklausta teisme.

— Raudoną vėliavą—jis atsa kė.

— Kurį vėliavą tu labiausia gerbi?—vėl paklausta.

— Raudoną vėliavą—Lloyd atsakė.

— Kuriai vėliavai esi prisie kęs būti ištikimu?

— Aš prisiečiau būti ištikimu Amerikos vėliavai—atsakė Lloyd.

I. W. W. PAGERBĖ DU "KANKINTINIUS."

Praeitos sėrosos naktį West Side auditorium I. W. W. (ai doblisai), susidedanti iš rusų ir žydų, turėjo "pomirtinį" mi tingą, pašvęstą paminėjimui už mušto Liebknechto ir Rožės Lu xemburg. Panašios rūšies mitin gas atsibuvęs dar pirmutiniu sy kiui Savienytose Valstijose.

Susirinkime dalyvavo apie 1000 klausytojų ir 50 Vaidžios

detektyvų. Pirmasčiauo Mike Walsh. Kalbėtojai kalbėjo an giškai, žydiškai ir vokiškai. Tos "ceremonijos" tęsėsi iki vi šiurnakčiui. Pirmasčiaus Walsh, pakviesdamas publiką atsistoti ir tylėjimu pagerbti "kankintinius" sekanciai pasakė:

"Numirus Theodorui Roose veltui, visa industrija po visą ša lį penkiom minutom sustojo."

Jeigu jie galėjo jam taip pa daryti, tai mes galime nors vie ną minutą pašvęsti saviems kan kintiniams."

Priminus Theodoro Roose velt'o vardą, išsigirdo stiprus staigimas ir švilpimas visoje svetainėje.

LUNATISKAŠ, KURIS UŽ-PUOLĖ SAVO SESERĮ RASTAS NEGYVAS.

Richard Jelly, turtingas dar žininkas 64 metų amžiaus, gy venusis Lake Forest, iš proto išėjęs, užpuolė savo seserį ir no rėjo ją pasmaugti. Sesuo iš jo išsisuko ir pranešė apie tai poli cijai. Policija, atėjus, pakvaišu sio jau nerado. Po kelių dienų jieškojimo senis buvo surastas negyvas viename 50 pėdų gylio šulinyje Lake Forest distrikte. Jelly's brolis John irgi išėjo iš proto. Jis dabar randasi be pročių name Dubuque, Ia.

DU VAIKAI PABĖGO IŠ NAMŲ: RASTELIS SAKO "IS-EINAME Į VAKARUS."

Užvakar pabėgo iš namų Hugh Colburn, 15 metų amžiaus vai kas, gyvenusis prie 4213 N. Keeler ave. ir John Kelly, 12 metų, gyvenusis prie 3500 Cul lom ave.

Kellys vaikų kambarėlyj ras ta raštelis, prisėgtas prie šėpos; ant raštelio buvo sekantis pa rašas:

"Brangi motina ir tėveli: Mes išeiname į vakarus, nesirupin-

kite. Aš neprapulsiu. John."

Priežastim tokio vaikų pasiel gimo ar tik nėra krutameji pa veiksiai, kuriuose vaikai prisi žiūrėjo visokių istorijų apie Va karas.

VAIKĖZAS NUTEISTAS UŽ PLĖSIMĄ.

Vaikų teismo teisėjas Trude n teisė 17 metų vaikėžą Micheal Rodebush už plėsimus į Pon tiac' kalejimą. Jį apskundė į teismą už išplėsimą A. Herman krautuvės prie 858 E. 63-čia gat vė.

Jis prisipažino, kad jis paėmė laikrodėlį ir kitas brangenybes nuo savo dėdės.

PETRAS GINDRENAS

Užrašinėja "Lietuvos" dienra štį Binghamton, N. Y. ir apielin keje. Kiekvienam, kuris norėtų dienraštį "Lietuva" užsisakykite, jis suteiks malonų patarnavimą.

Lietuvos Administracija.

Jeigu jusų akys perši arba skaudžios, jūs nereikalaujate eiti gydytis ir mo keti augštas kainas už tai. Pasiteirau kit su žinanim. Aš pritaikysiu jums akinius, kurie greitai pašalins jums visus akių sakumus. Aš garantuoju jums geriausią patarnavimą ir žemai sias kainas. Turų 8 metų patyrimą.

Peter A. Miller

BAIGĖS MOKSLA EXPERTAS OPTIKAS

Pilnas Rinkinys Blizgučių. Pui kiai Trisoma Laikrodėlius
2128 W. 22nd St. Chicago
Phone Canal 5838

4906 W. 14th St Cicero

H. LEIBOVITZ

Persikele atgal
in savo
seną vietą,
kur
pirmiaus
buvo

1650 W. Van Buren St.

arti Paulina Street

Reikalinga mergina prie abel no darbo, rakandų krautuvėje. Turi mokėti kalbėti angliskai, lie tuviškai ir lenkiškai.

A. Kosmowski
1741-43 W. 47th St. Chicago

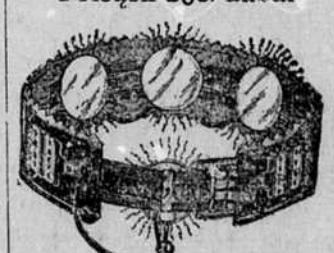
Reikalaujame merginų, Leng vus čarbas, gera mokestis. Atsišaukite: Overseas Casing Co. 4856 S. Halsted St. iš užpaklio. Ineimas per Globe Mills.

KENOSHA LIETUVIŲ ATYDAI.

Gen. Agentas: P. Beišis, 182 N. Howland Ave. Šiose vietose galima gauti kas va karas "Lietuva":
S. Džiaugis, 462 Jenne St.,
J. Gotautas, 253 Milwaukee
J. Poteliunas, 353 N. Chicago
A. Pelis, 552 Grand Ave.
St. Jocius, 900 Jenne St.

60 Dienų Išbandy-mui Dykai.

Prisųsk 20c. dabar

Meskite netikusias gydoles! Jeigu turite dusulį, reumatizmą, neuralgiją, paralizmą, nerviškumą, slaugos, bronchito, silpnumą, psichumą, užkietėjimą ir daugybę kitų ligų, arba skausmo blytę, prisųskite 20c. del vyriško diržo arba 30c. del moteriško diržo, idant pagelbėti užmokėti prištuntimo kaštus. Į keleta valandų mano naudingas diržas rasis jusų pašte. Už mokėkite rankpinigius \$3.98. Užsėdėkite tuojau ir nešiotkite kožną dieną pagal nu rodimus per du mėnesius, tada begiję 60 dienų jeigu nebusite užganėdinti, sugrą žinkite diržą atgal, o aš sugrąžinsiu jusų \$3.98 Nereikia laukti, pilnas užganėdinimas. Adresuokite:
A. P. OWENS, Dept. 50-E.
152 W. 14th St., New York.

Atyda tu kurie dar netur "Lietuvos" Dienraščio šėru:

Reikalingas "Lietuvos" Dienraščio šėrų skaitlius jau išparduotas, visi pinigai sumo kėti, Dienraštis "Lietuva" jau leidžiamas.

Bet dar randasi geras skaitlius lietuvių ku rie tikrai norėjo prisidėti prie šio prakil naus darbo, bet del šėkių ar tokių priežas cių nesusėpėjo šėrų nusipirkti.

Siuomi pranešame visiems tokiems tėvyn ainiams, kad dar turime pardavimui apri buotą šėrų skaitlių iš šios Bendrovės "Trea sury Stock". Todėl, gerbiamieji tautiečiai, pasiskubinkite: išpildyte šį kupona ir su reikalinga suma pinigų prisiųskite mums SIANDIEN, nes rytoj gali būti pervėlu. Šėro kaina \$10.

Lithuanian Publishing Co., 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Gebiamieji:—
Su žiūmi prisųskin \$..... kaigo pilną užmokestį už šėras "Lietuvos" Dienraščio Bendrovės - Lithuanian Publishing Co.
Malonėkite prisiųsti man šėras.
Su pagarba,

ADRESAS:

Lithuanian Publishing Co.

3253 So. Morgan St.

CHICAGO, ILL.